

ZAKON

O UPRAVLjANJU OTPADOM

("Sl. glasnik RS", br. 111/2013, 106/2015, 2/2018 - odluka US, 16/2018, 70/2020, 63/2021 i
65/2021 - ispr.)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: vrste i klasifikacija otpada, planiranje upravljanja otpadom, subjekti upravljanja otpadom, odgovornosti i obaveze u upravljanju otpadom, organizovanje upravljanja otpadom, upravljanje posebnim tokovima otpada, postupak izdavanja dozvola, prekogranično kretanje otpada, izvještavanje o otpadu i baza podataka, finansiranje upravljanja otpadom, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom.

Član 2

Upravljanje otpadom je djelatnost od opšteg interesa, što podrazumijeva sprovođenje propisanih mjera za postupanje sa otpadom u okviru sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana i odlaganja otpada, uključujući i nadzor nad tim aktivnostima i brigu o postrojenjima za upravljanje otpadom poslije zatvaranja.

Član 3

Cilj ovog zakona je da se obezbijede i osiguraju uslovi za:

- a) upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina,
- b) prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- v) ponovno iskorišćavanje i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada i korišćenje otpada kao energenta,
- g) razvoj postupaka i metoda za odlaganje otpada,
- d) sanaciju neuređenih odlagališta otpada,
- đ) praćenje stanja postojećih i novoformiranih odlagališta otpada i

e) razvijanje svijesti o upravljanju otpadom.

Član 4

Upravljanje otpadom vrši se na način kojim se obezbjeđuje najmanji rizik po ugrožavanje života i zdravlja ljudi i životne sredine, kontrolom i mjerama smanjenja:

- a) zagađenja voda, vazduha i zemljišta,
- b) opasnosti po biljni i životinjski svijet,
- v) opasnosti od nastajanja udesa, eksplozija ili požara,
- g) negativnih uticaja na predjele i prirodna dobra posebnih vrijednosti i
- d) nivoa buke i neprijatnih mirisa.

Član 5

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na:

- a) radioaktivni otpad,
- b) gasove koji se emituju u atmosferu,
- v) otpadne vode, osim tečnog otpada,
- g) mulj iz kanalizacionih sistema i sadržaj septičkih jama, osim mulja iz uređaja za prečišćavanje otpadnih voda,
- d) nusproizvode životinjskog porijekla (pod tim se podrazumijevaju leševi životinjskog porijekla i sastavni dijelovi životinjskog tijela koji nisu namijenjeni ili bezbjedni za ishranu ljudi i životinja, kao i nusproizvodi nastali u procesu klanja životinja) iz objekata za uzgoj, držanje, klanje životinja, kao i iz objekata za proizvodnju, skladištenje i promet proizvoda životinjskog porijekla, stajnjak sa farmi i druge prirodne, neopasne supstance koje se koriste u poljoprivredi,
- đ) otpad iz rudarstva koji nastaje istraživanjem, iskopavanjem, preradom i skladištenjem mineralnih sirovina, kao i jalovina iz rudnika i kamenoloma,
- e) otpad koji nastaje pri traženju, iskopavanju, prevozu i konačnoj obradi ili uništavanju minsko-eksplozivnih i drugih neeksplodiranih ubojnih sredstava,
- ž) materije koje su namijenjene za stočnu hranu i koje ne sadrže nusproizvode životinjskog porijekla,

- z) slamu i drugi prirodni neopasni poljoprivredni ili šumski materijal koji je korišćen u stočarstvu, šumarstvu ili za proizvodnju energije postupcima ili metodama koje nemaju štetan uticaj na životnu sredinu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi,
- i) zemlju, odnosno zemljište na licu mjesta, uključujući neiskopano zagadeno zemljište i objekte trajno povezane sa zemljištem,
- j) nezagadeno zemljište i druge materijale iz prirode, iskopane u toku građevinskih aktivnosti, ukoliko se taj materijal koristi za građevinske svrhe u svom prvobitnom obliku na gradilištu sa kojeg je iskovan,
- k) leševe uginulih životinja koje nisu zaklane, uključujući životinje usmrćene radi istrebljenja epizootskih bolesti,
- l) sedimente koji se premještaju unutar površinskih voda radi upravljanja vodama i vodenim tokovima ili sprečavanja poplava, kao i ublažavanja posljedica poplava, suša ili regeneracije zemljišta, ako se dokaže da su ti sedimenti neopasni.

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) anaerobna digestija je proces u kojem se biorazgradivi materijal razgrađuje u odsustvu kiseonika,
- b) automobilska baterija ili akumulator (starter) je svaka baterija ili akumulator koji se koristi za pokretanje, kretanje ili osvjetljavanje vozila,
- v) baterije i akumulatori podrazumijevaju svaki izvor električne energije proizведен direktnim pretvaranjem hemijske energije koji se sastoji od jedne ili više primarnih baterijskih ćelija koje se ne mogu puniti, ili jedne ili više sekundarnih baterijskih ćelija koje se mogu puniti,
- g) biorazgradivi otpad je otpad iz vrtova i parkova, otpad od hrane i kuhinjski otpad iz domaćinstva, kancelarija, restorana, veleprodaja, kantina, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrabbenih proizvoda,
- d) vlasnik otpada je proizvođač otpada, lice koje učestvuje u prometu otpada kao posredni držalač otpada ili pravno lice ili preduzetnik koji posjeduje otpad,
- đ) građevinski otpad je otpad nastao prilikom gradnje objekata, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih objekata, te otpad nastao od iskovanog materijala, kao i otpad koji se ne može koristiti bez prethodnog tretmana, a koji je nastao prilikom građenja,
- e) dekontaminacija obuhvata sve operacije koje omogućavaju ponovno korišćenje, reciklažu ili bezbjedno odlaganje opreme, objekata, materijala ili tečnosti kontaminiranih opasnim

materijama i može uključiti zamjenu, odnosno sve operacije kojima se vrši zamjena opasnih materija odgovarajućim manje štetnim materijama,

ž) deponija je mjesto za trajno odlaganje otpada na površini ili ispod površine zemljišta, uključujući interna mjesta za odlaganje, gdje proizvođač otpada odlaže vlastiti otpad na mjestu nastanka i stalna mjesta koja se upotrebljavaju za višegodišnje odlaganje otpada, ali isključujući objekte gdje nije dozvoljeno skladištenje otpada koji je namijenjen za dalji transport s ciljem ponovnog iskorišćenja, tretmana ili odlaganja na drugom mjestu; prethodno skladištenje otpada za ponovnu upotrebu ili tretman za period do tri godine, ili prethodno skladištenje otpada za odlaganje za period do jedne godine,

z) dozvola je rješenje koje donosi Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (u daljem tekstu: Ministarstvo), kojim se pravnom licu ili preduzetniku odobrava sakupljanje, transport, uvoz, izvoz i tranzit, skladištenje, tretman ili odlaganje otpada i utvrđuju uslovi postupanja sa otpadom na način koji obezbjeđuje najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu средину,

i) električni i elektronski proizvodi su proizvodi čiji pravilan rad zavisi od električnih struja ili elektromagnetskih polja, kao i proizvodi namijenjeni za proizvodnju, prenos i mjerjenje takvih struja ili polja, namijenjeni za korišćenje pri naponu do 1.000 V naizmjenične struje i 1.500 V jednosmjerne struje,

j) zelena ostrva su mjesta na kojima građani odlažu razvrstani otpad u odgovarajuće kontejnere,

k) industrijska baterija ili akumulator je svaka baterija ili akumulator koji je namijenjen isključivo za industrijsku ili profesionalnu upotrebu, ili za korišćenje u bilo kojoj vrsti električnog vozila,

l) industrijski otpad je otpad iz bilo koje industrije ili sa lokacije na kojoj se nalazi industrija, osim jalovine i pratećih mineralnih sirovina iz rudnika i kamenoloma,

lj) inertni otpad je otpad koji nije podložan fizičkim, hemijskim ili biološkim promjenama, ne rastvara se, ne sagorijeva i ne utiče nepovoljno na druge materije sa kojima dolazi u kontakt na način koji može da dovede do zagađenja životne sredine ili ugrožavanja zdravlja ljudi,

m) insineracija (spaljivanje) je termički tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju sa iskorišćenjem energije proizvedene sagorijevanjem ili bez iskorišćenja energije proizvedene sagorijevanjem, čija je primarna uloga termički tretman otpada, a koji obuhvata i pirolizu, gasifikaciju i sagorijevanje u plazmi,

n) karakterizacija otpada je postupak ispitivanja otpada kojim se utvrđuju fizičko-hemijske, hemijske i biološke osobine i sastav otpada, odnosno određuje da li otpad sadrži ili ne sadrži jednu ili više opasnih karakteristika,

nj) klasifikacija otpada je postupak svrstavanja otpada na jednu ili više lista otpada, a prema njegovom porijeklu, sastavu i daljoj namjeni u skladu sa propisom kojim regulišu kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada,

o) koinsineracija (suspaljivanje) je termički tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju, čija je primarna uloga proizvodnja energije ili materijalnih proizvoda i pri kojem se koristi otpad kao osnovno ili dodatno gorivo, ili u kojem se otpad termički tretira radi zbrinjavanja,

p) komercijalni otpad je otpad koji nastaje u preduzećima, ustanovama i drugim institucijama koje se u cijelini ili djelimično bave trgovinom, uslugama, kancelarijskim poslovima, sportom, rekreacijom ili zabavom, osim otpada iz domaćinstva i industrijskog otpada,

r) kompostiranje je tretman biorazgradivog otpada pod dejstvom mikroorganizama, s ciljem stvaranja komposta, u prisustvu kiseonika i pod kontrolisanim uslovima,

s) komunalni otpad je otpad iz domaćinstava (kućni otpad), kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva,

t) materijalno ponovno iskorišćenje otpada je svaki postupak korišćenja otpada koji ne uključuje energetsko korišćenje i preradu u materijale koji će se upotrebljavati kao gorivo ili druga sredstva za proizvodnju energije, a uključuje pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i nasipanje,

ć) medicinski otpad je otpad koji nastaje pružanjem zdravstvenih usluga i vršenjem naučnih istraživanja i eksperimenata u oblasti medicine (infektivni, patološki, hemijski, toksični ili farmaceutski otpad, kao i citotksični lijekovi, oštiri instrumenti itd.),

u) mobilno postrojenje za upravljanje otpadom je postrojenje za iskorišćenje ili tretman otpada na lokaciji na kojoj otpad nastaje, koje se zadržava u vremenski ograničenom roku na jednoj lokaciji i koje je takve konstrukcije da nije vezano za podlogu ili objekat i može se premještati od lokacije do lokacije,

f) neopasan otpad je otpad koji nema karakteristike opasnog otpada,

h) nasipanje je svaki postupak upotrebe otpada pri kojem se odgovarajući neopasni otpad upotrebljava za potrebe sanacije otkopanih prostora ili u tehničke svrhe uređenja prostora,

c) neuređena deponija je deponija koja ne ispunjava uslove utvrđene propisom kojim se reguliše odlaganje otpada na deponije,

č) odvojeno sakupljanje otpada je sakupljanje prilikom kojeg se različite vrste otpada drže odvojeno prema njihovoj vrsti i svojstvima, a da bi se olakšao tretman,

dž) odgovorno lice je svako fizičko lice u pravnom licu, preuzetnik i pravno lice koje obavlja djelatnost upravljanja otpadom,

š) odlaganje otpada je bilo koji postupak ili metoda za trajno zbrinjavanje otpada u skladu sa D-listom, koja je sastavni dio propisa kojim se regulišu kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada,

aa) opasan otpad je otpad koji po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih propisom kojim se uređuju kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan,

ab) otpad je svaka materija ili predmet, koji vlasnik odbacuje, namjerava ili mora da odbaci, u skladu sa zakonom,

av) otpad od električnih i elektronskih proizvoda su električni i elektronski proizvodi koji predstavljaju otpad u skladu sa zakonom, uključujući sve sastavne dijelove, sklopove i potrošni materijal koji su dio proizvoda koji se odbacuje,

ag) otpad od hrane je sva hrana koja je postala otpad,

ad) otpad koji sadrži azbest je svaka materija ili predmet koji sadrži azbest i azbestna vlakna, kao i materijali i proizvodi koji sadrže azbest, a koje vlasnik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti, a koji se odvojeno sakuplja, pakuje, skladišti i odlaže na deponiju na vidljivo označenom mjestu namijenjenom za odlaganje otpada koji sadrži azbest,

ađ) otpadna ulja su sva mineralna i sintetička ulja i maziva, koja su neupotrebljiva u svrhu za koju su prvobitno bila namijenjena, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mješavine ulje-voda i emulzije,

ae) otpadna vozila su vozila koja zbog oštećenja, dotrajalosti i drugih uzroka vlasnik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti, uključujući sve njihove sastavne dijelove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio otpadnih vozila,

až) otpadne gume su uništene, istrošene ili odbačene gume čiji je rok upotrebe istekao zbog oštećenja, starosti ili drugih razloga i koje se svrstavaju u otpad sa indeksnim brojem, 16 01 03 iz Kataloga otpada, koji je sastavni dio propisa kojim se regulišu kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada,

az) otpadni mulj je mulj iz uređaja za prečišćavanje otpadnih voda iz domaćinstva i gradova,

ai) POPs - dugotrajne organske zagađujuće materije (u daljem tekstu: POPs materije) su organske bioakumulativne toksične hemijske supstance,

aj) plastična kesa za nošenje je kesa za nošenje sa ručkom ili bez ručke, izrađena od plastike i koja se daje potrošačima na prodajnom mjestu robe ili proizvoda,

ak) područje za upravljanje otpadom je prostorna cjelina koja obuhvata više susjednih jedinica lokalne samouprave koje, u skladu sa sporazumom koji zaključuju te jedinice lokalne

samouprave, zajednički upravljaju otpadom s ciljem uspostavljanja održivog sistema upravljanja otpadom,

al) ponovna upotreba je svaki postupak kojim se proizvod ili njegovi dijelovi koji nisu otpad ponovno koriste u istu svrhu za koju su prvobitno namijenjeni i proizvedeni,

alj) ponovno iskorišćenje otpada je bilo koji postupak ili metoda kojom se obezbjeđuje ponovno iskorišćenje otpada u skladu sa R-listom, koja je sastavni dio propisa kojim se regulišu kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada,

am) posebni propisi o transportu jesu Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (u daljem tekstu: ADR), Pravilnik o međunarodnom prevozu opasnih materija željeznicom (u daljem tekstu: RID) i Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima (u daljem tekstu: ADN),

an) posebni tokovi otpada su kretanja posebnih kategorija otpada, od mjesta nastajanja preko sakupljanja, transporta i tretmana do konačnog zbrinjavanja,

anj) postrojenje za upravljanje otpadom je stacionarna tehnička jedinica za skladištenje, tretman ili odlaganje otpada, koja zajedno sa građevinskim dijelom čini tehnološku cjelinu,

ao) prenosiva baterija ili akumulator je svaka baterija, dugmasta baterija ili baterijski sklop ili akumulator koji je zapečaćen i može se prenositi u ruci, a nije ni industrijska baterija ili akumulator, niti automobilska baterija ili akumulator,

ap) prevencija nastanka otpada su mjere koje se preduzimaju prije nego što materija, materijal ili proizvod postane otpad, kojim se smanjuju količine otpada ponovnom upotrebom proizvoda ili produženjem životnog vijeka proizvoda, te mjere kojim se smanjuju štetni uticaji otpada na životnu sredinu i zdravlje ljudi ili sadržaj opasnih materija u materijalima i proizvodima,

ar) priprema za ponovnu upotrebu su postupci tretmana kojim se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su odbačeni kao otpad, provjerom, čišćenjem ili popravkom pripremaju za ponovnu upotrebu bez prethodne obrade,

as) program produžene odgovornosti proizvođača je skup mjera kojima se obezbjeđuje da proizvođači proizvoda snose finansijsku odgovornost ili finansijsku i organizacionu odgovornost za upravljanje otpadom u fazi životnog vijeka proizvoda,

at) prekogranično kretanje otpada je kretanje otpada iz oblasti pod jurisdikcijom jedne države do oblasti koja je pod jurisdikcijom druge države,

ač) proizvođač otpada je fizičko ili pravno lice, čijom aktivnošću nastaje otpad (izvorni proizvođač otpada) ili svako fizičko ili pravno lice koje prethodnim tretmanom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada,

au) PCB - polihlorovana jedinjenja (u daljem tekstu: PCB) su polihlorovani bifenili, polihlorovani terfenili, monometil-tetrahlorodifenilmetani, monometildihlorodifenilmetani, monometil-dibromodifenilmetani ili bilo koja smjesa koja sadrži neku od ovih materija u koncentraciji većoj od 0,005% masenog udjela,

af) RDF je gorivo dobijeno iz dijela otpada koji ima kalorijsku vrijednost i može da se koristi kao alternativno gorivo,

ah) regeneracija otpadnih ulja je svaki postupak ponovnog iskorišćavanja kojim se bazna ulja mogu proizvesti rafinisanjem otpadnih ulja, posebno uklanjanjem nečistoća, proizvoda oksidacije i aditiva sadržanih u takvim uljima,

ac) reciklaža je svaki postupak ponovnog iskorišćavanja otpada kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili materije za izvornu ili drugu namjenu, ali ne uključuje ponovno iskorišćenje u energetske svrhe i preradu u materijale koji se koriste kao gorivo ili materijale za nasipanje,

ač) reciklažno dvorište je ograđeni prostor pod nadzorom namijenjen odvojenom sakupljanju i privremenom skladištenju različitih vrsta otpada,

adž) sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući i prethodno razvrstavanje i privremeno skladištenje otpada u svrhu prevoza do postrojenja za tretman otpada,

aš) skladište je ograđeni, pokriveni ili nepokriveni prostor koji služi za držanje otpada,

ba) skladištenje otpada je privremeno držanje otpada u skladištu, na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada,

bb) transfer-stanica je mjesto do kojeg se otpad doprema i privremeno skladišti radi razdvajanja ili pretovara prije transporta na tretman ili odlaganje,

bv) transport otpada je prevoz otpada koji obuhvata utovar, prevoz (kao i pretovar) i istovar otpada,

bg) trgovac otpadom je pravno lice ili preduzetnik koji u svoje ime i za svoj račun kupuje i prodaje otpad, uključujući trgovca otpadom koji ne preuzima otpad u neposredni fizički posjed,

bd) tretman otpada jesu fizički, termički, hemijski ili biološki procesi (uključujući i razvrstavanje otpada prije tretmana), koji mijenjaju karakteristike otpada sa ciljem smanjenja zapremine ili opasnih karakteristika, olakšanja rukovanja sa otpadom ili podsticanja reciklaže i u svrhu ponovnog iskorišćavanja otpada,

bđ) centar za upravljanje otpadom je skup više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih postrojenja i uređaja za tretman otpada.

Član 7

Upravljanje otpadom zasniva se na sljedećim načelima:

- a) načelo izbora najpogodnije opcije za životnu sredinu,
- b) načelo blizine i zajedničkog pristupa upravljanju otpadom,
- v) načelo hijerarhije upravljanja otpadom,
- g) načelo odgovornosti i
- d) načelo "zagadživač plaća".

Član 8

(1) Izbor najpogodnije opcije za životnu sredinu je sistematski i konsultativni proces donošenja odluka koji obuhvata zaštitu i očuvanje životne sredine.

(2) Primjena izbora najpogodnije opcije za životnu sredinu ustanavljava, za date ciljeve i okolnosti, opciju ili kombinaciju opcija koja daje najveću dobit i najmanju štetu za životnu sredinu u cjelini, uz prihvatljive troškove i profitabilnost, dugoročno, ali i kratkoročno.

Član 9

Načelo blizine i zajedničkog pristupa upravljanju otpadom podrazumijeva:

- a) tretiranje ili odlaganje otpada što je moguće bliže mjestu njegovog nastajanja, odnosno u području u kojem je proizведен, da bi se u toku transporta otpada izbjegle neželjene posljedice na životnu sredinu,
- b) vršenje izbora lokacije postrojenja za tretman ili odlaganje otpada u zavisnosti od lokalnih uslova i okolnosti, vrste otpada, njegove zapremine, načina transporta i odlaganja, ekonomske opravdanosti, kao i od mogućeg uticaja na životnu sredinu i
- v) zajedničko upravljanje otpadom obezbjeđuje se razvojem i primjenom zajedničkih planova zasnovanih na strategiji upravljanja otpadom donesenom u skladu sa ovim zakonom.

Član 10

Hijerarhija upravljanja otpadom predstavlja redoslijed prioriteta u praksi upravljanja otpadom, a to je:

- a) prevencija stvaranja otpada i redukcija, odnosno smanjenje korišćenja resursa i smanjenje količina i/ili opasnih karakteristika nastalog otpada,

- b) ponovna upotreba, odnosno ponovno korišćenje proizvoda za istu ili drugu namjenu,
- v) reciklaža, odnosno tretman otpada radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda,
- g) iskorišćenje, odnosno korišćenje vrijednosti otpada (kompostiranje, spaljivanje uz iskorišćenje energije i dr.) i
- d) odlaganje otpada deponovanjem ili spaljivanje bez iskorišćavanja energije, ako ne postoji drugo odgovarajuće rješenje.

Član 11

Načelo odgovornosti podrazumijeva da:

- a) proizvođači, uvoznici, distributeri i prodavci proizvoda koji utiču na porast količine otpada odgovorni su za otpad koji nastaje uslijed njihovih aktivnosti,
- b) proizvođač snosi najveću odgovornost jer utiče na sastav i osobine proizvoda i njegove ambalaže i
- v) proizvođač je obavezan da brine o smanjenju nastajanja otpada, razvoju proizvoda koji su reciklabilni, razvoju tržišta za ponovno korišćenje i reciklažu svojih proizvoda.

Član 12

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada, prethodni vlasnik otpada, odnosno vlasnik otpada snosi troškove mjera upravljanja otpadom, te je finansijski odgovoran za sprovođenje sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzrokovao ili bi mogao da je prouzrokuje otpad.

II - VRSTE I KLASIFIKACIJA OTPADA

Član 13

- (1) Vrste otpada u smislu ovog zakona su:
  - a) komunalni otpad (kućni otpad),
  - b) komercijalni otpad i
  - v) industrijski otpad.

- (2) Otpad iz stava 1. ovog člana, u zavisnosti od opasnih karakteristika koje utiču na zdravlje ljudi i životnu sredinu, može biti:

- a) inertni,
- b) neopasan i
- v) opasan.

Član 14

- (1) Otpad se razvrstava prema katalogu otpada.
- (2) Katalog otpada je zbirna lista neopasnog i opasnog otpada prema mjestu nastanka, porijeklu i prema predviđenom načinu postupanja.
- (3) Opasan otpad se klasificuje prema porijeklu, karakteristikama i sastavu koji ga čini opasnim.
- (4) Vlasnik otpada, odnosno odgovorno lice dužno je da klasificuje otpad na propisan način, u skladu sa ovim zakonom.
- (5) Radi utvrđivanja sastava i opasnih karakteristika otpada, lice iz stava 4. ovog člana dužno je da izvrši ispitivanje opasnog otpada, kao i otpada koji prema porijeklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad.
- (6) Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik, kojim se propisuju:
  - a) katalog otpada,
  - b) lista kategorija otpada (Q-lista),
  - v) lista kategorija opasnog otpada prema porijeklu i sastavu (Y-lista),
  - g) lista opasnih karakteristika otpada (H-lista),
  - d) lista komponenti otpada zbog kojih se otpad smatra opasnim (C-lista),
  - đ) granične vrijednosti koncentracije opasnih komponenti u otpadu na osnovu kojih se određuju karakteristike otpada,
  - e) lista postupaka i metoda odlaganja i ponovnog iskorišćenja otpada (D-lista i R-lista),
  - ž) vrste, sadržina i obrazac izvještaja o ispitivanju otpada,
  - z) vrste parametara za određivanje fizičko-hemijskih osobina opasnog otpada namijenjenog za fizičko-hemijski tretman,
  - i) vrste parametara za ispitivanje otpada za potrebe termičkog tretmana,

- j) vrste parametara za ispitivanje otpada i ispitivanje eluata namijenjenog odlaganju i
- k) način i postupak klasifikacije otpada.

III - PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 15

U cilju planiranja upravljanja otpadom u Republici Srpskoj donose se sljedeći planski dokumenti:

- a) Strategija upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Strategija),
- b) Republički plan upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Republički plan),
- v) zajednički plan upravljanja otpadom,
- g) lokalni plan upravljanja otpadom i
- d) plan upravljanja otpadom u postrojenju za koje se izdaje ekološka dozvola.

Član 16

- (1) Strategija je osnovni dokument kojim se ocjenjuje stanje upravljanja otpadom, određuju dugoročni ciljevi upravljanja otpadom i obezbeđuju uslovi za racionalno i održivo upravljanje otpadom.
- (2) Strategiju priprema Ministarstvo u saradnji sa nadležnim ministarstvima i odjeljenjem nadležnim za zaštitu životne sredine u jedinicama lokalne samouprave.
- (3) Strategija čini sastavni dio Strategije zaštite životne sredine.
- (4) Strategija se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 17

Strategija sadrži:

- a) analizu i ocjenu stanja upravljanja otpadom;
- b) osnovne ciljeve upravljanja otpadom;
- v) vrste, količine i porijeklo proizvedenog otpada na području Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), te procjenu budućih tokova otpada;

- g) postojeće sisteme za upravljanje otpadom i sisteme za upravljanje posebnim kategorijama otpada;
- d) procjenu razvoja toka otpada, potrebe i način uspostavljanja novih sistema;
- đ) kriterijume za određivanje lokacija i potrebnih kapaciteta, novih objekata i uređaja za upravljanje otpadom;
- e) opšte i tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za upravljanje otpadom;
- ž) organizacijske aspekte upravljanja otpadom i raspodjelu odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave upravljanjem otpadom;
- z) izvore i visine finansijskih sredstava za sprovođenje svih mjera upravljanja otpadom;
- i) procjenu opravdanosti upotrebe ekonomskih i drugih instrumenata u upravljanju otpadom uz nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta;
- j) mjere i smjernice za sprovođenje Strategije, koje sadrže:
  - 1) opšte mjere za upravljanje otpadom,
  - 2) mjere za upravljanje opasnim otpadom,
  - 3) mjere za upravljanje posebnim kategorijama otpada,
  - 4) opšte smjernice za upravljanje otpadom i metode za upravljanje otpadom, ili smjernice za otpad koji predstavlja posebne probleme u upravljanju otpadom,
  - 5) smjernice za upravljanje otpadom i zbrinjavanje otpada u skladu s načelima zaštite životne sredine i načelima upravljanja otpadom,
  - 6) smjernice za postizanje ciljeva upravljanja otpadom,
  - 7) tehničke i ekonomске instrumente za upravljanje opasnim otpadom,
  - 8) finansiranje mjera za uspostavljanje sistema upravljanja otpadom,
  - 9) mjere potrebne za sprovođenje kampanje za podizanje svijesti javnosti i
- k) način i rokove izvršenja Strategije.

Član 18

(1) Republički plan je dokument kojim se određuje i usmjerava upravljanje otpadom na osnovu analize postojećeg stanja i ciljeva upravljanja otpadom utvrđenih Strategijom.

(2) Republički plan sadrži:

- a) analizu i ocjenu postojećeg stanja upravljanja otpadom,
- b) osnovne ciljeve upravljanja otpadom,
- v) program prevencije nastanka otpada,
- g) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će biti proizveden na teritoriji Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), uvezeni ili izvezeni, uključujući i procjenu stanja posebnih tokova otpada na osnovu količina proizvoda stavljenih na tržište Republike,
- d) procjenu potrebe za novim sistemom sakupljanja otpada, dodatnom infrastrukturom postrojenja za upravljanje otpadom u skladu sa načelom blizine i zajedničkog pristupa upravljanju otpadom, kao i zatvaranjem postojećih postrojenja za upravljanje otpadom,
- đ) organizaciju upravljanja otpadom sa prijedlogom rješenja za područja u kojima nije uspostavljen sistem upravljanja otpadom,
- e) organizaciju upravljanja posebnim tokovima otpada,
- ž) mјere za podizanje svijesti kod javnosti,
- z) mogućnost saradnje između dviju i više jedinica lokalne samouprave,
- i) raspored budućih lokacija centara za upravljanje otpadom, pretovarnih stanica, postrojenja za termički tretman otpada, deponija opasnog i neopasnog otpada,
- j) plan za smanjenje količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na deponije,
- k) procjenu ekonomskih i drugih instrumenata u rješavanju različitih problema koji su u vezi sa otpadom, uzimajući u obzir potrebu da se održi nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta,
- l) organizacione aspekte upravljanja otpadom, uključujući opis raspodjele odgovornosti između javnih i privatnih subjekata koji se bave upravljanjem otpadom,
- lj) načine, procjenu finansijskih sredstava i rokove izvršenja Republičkog plana i
- m) druge mјere i ciljeve značajne za upravljanje otpadom.

(3) Republički plan priprema Ministarstvo u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave.

(4) Republički plan donosi Vlada za period od deset godina i po potrebi revidira.

(5) Republički plan objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

(6) Izvještaj o sprovođenju Republičkog plana priprema Ministarstvo i podnosi Vladi na usvajanje svake tri godine.

Član 18a

(1) Program prevencije nastanka otpada iz člana 18. stav 2. tačka v) ovog zakona sadrži:

- a) ciljeve i mјere sprečavanja nastanka otpada kojima se postiže zaštita životne sredine, ne remeteći privredni rast,
- b) opis postojećih mјera sprečavanja nastanka otpada i
- v) ocjenu efikasnosti mјera za sprečavanje nastanka otpada.

(2) Program iz stava 1. ovog člana sadrži kvalitativna i kvantativna mjerila koja se koriste s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom utvrđenih mјera, i to:

- a) mјere koje mogu uticati na uslove koji se odnose na proizvodnju otpada, a koje uključuju:
  - 1) planiranje ili druge ekonomiske instrumente kojima se podstiče održiva upotreba sirovina i resursa,
  - 2) unapređivanje istraživanja i razvoja čistih tehnologija i proizvoda, kao i upotreba rezultata takvog istraživanja i razvoja,
  - 3) razvoj efikasnih pokazatelja pritiska na životnu sredinu povezanih sa proizvodnjom otpada s ciljem doprinosa sprečavanju nastanka otpada, na republičkom nivou i na nivou jedinica lokalne samouprave;
- b) mјere koje mogu uticati na dizajn, proizvodnju i distribuciju, a uključuju:
  - 1) promovisanje eko-dizajna,
  - 2) pružanje informacija o tehnikama sprečavanja nastanka otpada s ciljem jednostavnije primjene najboljih raspoloživih tehnika u industriji,
  - 3) obuka nadležnih organa u vezi sa utvrđivanjem mјera za sprečavanje nastanka otpada prilikom izdavanja dozvola,
  - 4) organizovanje kampanja za podizanje svijesti javnosti s ciljem sprečavanja nastanka otpada,
  - 5) promovisanje provjerenih sistema za zaštitu životne sredine, uključujući EMAS i BAS EN ISO 14001;
- v) mјere koje mogu uticati na potrošnju i upotrebu, a uključuju:

- 1) ekonomski instrumente za odgovornije ponašanje potrošača prema životnoj sredini u smislu kupovine proizvoda sa što manje ambalaže,
- 2) organizovanje kampanja za podizanje svijesti javnosti u vezi sa mjerama koje mogu uticati na potrošnju i upotrebu,
- 3) promovisanje upotrebe eko-oznake,
- 4) postizanje dogovora sa industrijom ili trgovcima na malo o dostupnosti informacija o sprečavanju nastanka otpada i dostupnosti proizvoda koji u manjoj mjeri utiču na životnu sredinu,
- 5) promovisanje sprečavanja nastanka otpada prilikom javnih nabavki i
- 6) promovisanje ponovne upotrebe ili popravku odgovarajućih iskorišćenih proizvoda i njihovih komponenata.

Član 19

- (1) Skupštine dviju ili više jedinica lokalne samouprave na čijem području ukupno živi najmanje 200.000 stanovnika donose, po pribavljenoj saglasnosti Ministarstva, zajednički plan upravljanja otpadom, kojim se definišu zajednički ciljevi u upravljanju otpadom u skladu sa Strategijom.
- (2) Zajednički plan upravljanja otpadom može se donijeti i za području dvije ili više jedinica lokalne samouprave na kojima živi manje od 200.000 stanovnika, po prethodno izrađenoj studiji opravdanosti za donošenje zajedničkog plana, na koju saglasnost daje Ministarstvo.
- (3) Postupak izrade i donošenja zajedničkog plana iz st. 1. i 2. ovog člana uređuje se sporazumom skupština jedinica lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.
- (4) Upravljanje otpadom na području dviju ili više jedinica lokalne samouprave iz st. 1. i 2. ovog člana vrši se u skladu sa zajedničkim i lokalnim planom upravljanja otpadom.

Član 20

- (1) Skupština jedinice lokalne samouprave donosi lokalni plan upravljanja otpadom kojim definiše ciljeve upravljanja otpadom na svom području u skladu sa Strategijom, kao i mјere i nosioce aktivnosti za postizanje ciljeva, a po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva.
- (2) Lokalni plan upravljanja otpadom priprema odjeljenje jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove zaštite životne sredine u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama nadležnim za poslove privrede, finansija, prostornog uređenja, kao i sa predstavnicima privrednih društava, odnosno preduzeća, udruženja, stručnih institucija, nevladinih i drugih organizacija koje se bave zaštitom životne sredine, uključujući i organizacije potrošača.

Član 21

(1) Planovi upravljanja otpadom iz čl. 19. i 20. ovog zakona donose se za period od pet godina.

(2) Planovi iz stava 1. ovog člana sadrže:

- a) očekivane vrste, količine i porijeklo ukupnog otpada na teritoriji,
- b) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će biti iskorišćen ili odložen u okviru teritorije obuhvaćene planom,
- v) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će se prihvati iz drugih jedinica lokalne samouprave,
- g) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će se otpremiti u druge jedinice lokalne samouprave,
- d) ciljevi koji treba da se ostvare u pogledu ponovne upotrebe i reciklaže otpada u oblasti koja je obuhvaćena planom,
- đ) program sakupljanja otpada iz domaćinstva,
- e) program sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava,
- ž) program sakupljanja komercijalnog otpada,
- z) program upravljanja industrijskim otpadom,
- i) prijedloge za ponovnu upotrebu i reciklažu otpada,
- j) program smanjenja količina biorazgradivog i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu,
- k) program razvijanja javne svijesti o upravljanju otpadom,
- l) lokaciju postrojenja za sakupljanje otpada, tretman i odlaganje otpada, uključujući podatke o lokacijskim uslovima,
- lj) mjere za sprečavanje kretanja otpada koji nije obuhvaćen planom i mjere za postupanje sa otpadom koji nastaje u vanrednim situacijama,
- m) mjere sanacije neuređenih deponija,
- n) nadzor i praćenje planiranih aktivnosti i mjera,
- nj) procjenu troškova i izvore finansiranja za planirane aktivnosti,

- o) mogućnosti saradnje između dviju ili više jedinica lokalne samouprave,
- p) rokove za izvršenje planiranih mjera i aktivnosti i
- r) druge podatke, ciljeve i mjere od značaja za efikasno upravljanje otpadom.

(3) Planovi iz stava 1. ovog člana moraju da budu usaglašeni sa planovima iz člana 18. ovog zakona.

Član 22

(1) Za sva postrojenja za koja se izdaje ekološka dozvola priprema se i donosi plan upravljanja otpadom, koji sadrži:

- a) dokumentaciju o otpadu koji nastaje u procesu rada postrojenja, kao i o otpadu čije se iskorišćenje vrši u postrojenju ili čije odlaganje obavlja postrojenje (vrste, sastav i količine otpada),
- b) mjere koje se preduzimaju u cilju smanjenja proizvodnje otpada, posebno opasnog otpada,
- v) postupke i načine razdvajanja različitih vrsta otpada, posebno opasnog otpada i otpada koji će se ponovo koristiti, radi smanjenja količine otpada za odlaganje i
- g) način skladištenja, tretmana i odlaganja otpada.

(2) Plan upravljanja otpadom priprema ovlašćeno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(3) Plan upravljanja otpadom, zajedno sa ostalim dokazima, prilaže se uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, u skladu sa propisom koji reguliše zaštitu životne sredine.

(4) Plan upravljanja otpadom ažurira se svakih pet godina.

IV - SUBJEKTI UPRAVLjANJA OTPADOM

Član 23

Subjekti nadležni za upravljanje otpadom su:

- a) Vlada,
- b) Ministarstvo,
- v) Fond za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske,
- g) jedinica lokalne samouprave i

d) stručne organizacije za ispitivanje otpada.

Član 24

(1) Vlada, putem nadležnih organa i organizacija, obezbeđuje upravljanje otpadom za teritoriju Republike.

(2) Ministarstvo je nadležno da:

a) priprema Strategiju u saradnji sa nadležnim organima,

b) predlaže Vladi Republički plan,

v) prati stanje, koordinira i vrši poslove upravljanja otpadom od značaja za Republiku,

g) daje saglasnost na zajedničke i lokalne planove upravljanja otpadom,

d) izdaje dozvole, saglasnosti i druge akte propisane ovim zakonom i

đ) utvrđuje ovlašćene organizacije u skladu sa ovim zakonom.

Član 25

Fond za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) obavlja poslove koji se odnose na:

a) prikupljanje naknada za upravljanje posebnim tokovima otpada,

b) osiguravanje usluga sakupljanja i obrade otpada i koordinaciju učesnika sistema upravljanja otpadom, osim ako nije drugačije uredeno posebnim propisom,

v) vođenje i ažuriranje baze podataka o upravljanju otpadom,

g) vođenje podataka o količinama otpada, uključujući sekundarne sirovine, razmjenu i stavljanje na raspolaganje tih podataka elektronskim putem,

d) izvještavanje o upravljanju otpadom,

đ) finansiranje pripreme, sprovođenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u oblasti očuvanja, održivog korišćenja, zaštite i unapređivanja životne sredine, te u oblasti energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije u skladu sa posebnim propisom i

e) druge poslove utvrđene posebnim propisom.

Član 26

Jedinica lokalne samouprave:

- a) uspostavlja i razvija sistem upravljanja otpadom i sistem odvojenog sakupljanja otpada,
- b) utvrđuje lokacije za reciklažna dvorišta, zelena ostrva i deponije, uključujući i lokacije za sakupljanje kabastog otpada,
- v) uređuje, obezbjeduje, organizuje i sprovodi upravljanje otpadom na svojoj teritoriji,
- g) sprečava upravljanje otpadom na način suprotan ovom zakonu i sprovodi uklanjanje nezakonito odloženog otpada,
- d) snosi troškove čišćenja i sanacije divljih deponija u skladu sa članom 83. stav 2. ovog zakona,
- đ) donosi zajednički ili lokalni plan upravljanja otpadom u skladu sa čl. 19. i 20. ovog zakona, obezbjeđuje uslove za realizaciju planova i brine se o njihovom sprovođenju,
- e) uređuje postupak naplate usluga u oblasti upravljanja komunalnim otpadom, u skladu sa propisima kojima se regulišu komunalne djelatnosti,
- ž) organizuje edukativne kampanje za podizanje svijesti javnosti o organizovanom upravljanju otpadom,
- z) organizuje akcije čišćenja javnih površina.

Član 27

(1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave zajednički obezbjeđuju i sprovode upravljanje otpadom, pod uslovima i na način utvrđenim zakonom, Strategijom i sporazumom jedinica lokalne samouprave.

(2) Sporazumom iz stava 1. ovog člana uređuju se: međusobna prava i obaveze u obezbjeđivanju uslova za obavljanje djelatnosti i rad postrojenja za upravljanje otpadom na područjima tih jedinica lokalne samouprave; prava i obaveze komunalnog preduzeća, odnosno drugog pravnog ili fizičkog lica u obavljanju te djelatnosti; način donošenja odluka u slučaju nesaglasnosti jedinica lokalne samouprave o pojedinim pitanjima u vezi sa djelatnostima upravljanja otpadom, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i sprovođenje upravljanja otpadom.

(3) Sporazum iz stava 1. ovog člana zaključuje načelnik, odnosno gradonačelnik jedinica lokalne samouprave uz prethodnu saglasnost skupštine jedinica lokalne samouprave.

(4) U slučaju da dvije ili više jedinica lokalne samouprave zaključe sporazum o zajedničkom odlaganju otpada, iste se obavezuju da otpad prikupljen na svom području transportuju na zajedničku deponiju otpada, u skladu sa zaključenim sporazumom i odredbama ovog zakona.

Član 28

(1) Ispitivanje otpada vrši se radi klasifikacije otpada za:

- a) prekogranično kretanje,
- b) tretman otpada i
- v) odlaganje otpada.

(2) Ispitivanje otpada vrše stručne organizacije i druga pravna lica koja su ovlašćena za uzorkovanje i karakterizaciju prema obimu ispitivanja za koja su akreditovana (u daljem tekstu: akreditovana laboratorija), u skladu sa zakonom.

(3) Karakterizacija otpada vrši se samo za opasan otpad i za otpad koji prema porijeklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad, osim otpada iz domaćinstava.

(4) Stručne organizacije i druga pravna lica iz stava 2. ovog člana izdaju izvještaj o ispitivanju otpada.

Član 29

(1) Zahtjev za dobijanje ovlašćenja za ispitivanje otpada Ministarstvu može podnijeti stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija, uz koji prilaže:

- a) dokaz o registraciji za obavljanje djelatnosti ispitivanja i analize i
- b) dokaz o akreditaciji.

(2) Ministarstvo, na zahtjev stručne organizacije, odnosno akreditovane laboratorije, iz stava 1. ovog člana, izdaje ovlašćenje za ispitivanje otpada ako utvrdi da je:

- a) registrovan za obavljanje djelatnosti ispitivanja i analize i
- b) akreditovan prema zahtjevima odgovarajućeg standarda za svaku referentnu metodu ispitivanja i u skladu sa potvrdom o akreditaciji koju je izdalo nadležno akreditaciono tijelo.

(3) Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana izdaje se rješenjem ministra na period od četiri godine i može se obnoviti.

(4) Stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija, iz stava 1. ovog člana dužna je da:

- a) izda izvještaj o ispitivanju,
- b) obavlja ispitivanje odgovorno i kvalitetno, u skladu s pravilima struke i

v) obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni uslova u roku od osam dana od nastale promjene.

(5) Stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorijska, iz stava 1. ovog člana odgovorna je za istinitost i stručnu zasnovanost ispitivanja, podataka i njihove interpretacije.

(6) Ministar donosi rješenje o ukidanju rješenja iz stava 3. ovog člana ako se naknadno utvrdi da ovlašćena stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorijska ne ispunjava propisane uslove ili se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i neistinitskih podataka.

(7) Rješenje iz st. 3. i 6. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

V - ODGOVORNOSTI I OBAVEZE U UPRAVLJANJU OTPADOM

Član 30

(1) Proizvođač proizvoda koristi tehnologije i razvija proizvodnju na način kojim se obezbjeđuje racionalno korišćenje prirodnih resursa, materijala i energije, podstiče ponovno korišćenje i reciklažu proizvoda i ambalaže istekom roka njihove upotrebe i promoviše ekološki održivo upravljanje prirodnim resursima.

(2) Proizvođač proizvoda u najvećoj mogućoj mjeri uvodi i koristi povratnu ambalažu koja smanjuje opterećivanje životne sredine otpadom u odnosu na ambalažu za jednokratnu upotrebu.

(3) Zabranjena je proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda i ambalaže koji sadrže materijale i opasne supstance u količinama i/ili koncentracijama koje bi mogle nepovoljno uticati na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Član 31

(1) Proizvođač otpada dužan je da:

a) sačini plan upravljanja otpadom iz člana 22. ovog zakona putem ovlašćenih pravnih lica koja ispunjavaju uslove iz oblasti zaštite životne sredine i organizuje njegovo sprovođenje,

b) pribavi izvještaj o ispitivanju otpada i obnovi ga u slučaju promjene tehnologije, promjene porijekla sirovine, drugih aktivnosti koje bi uticale na promjenu karaktera otpada i čuva izvještaj najmanje pet godina,

v) obezbijedi primjenu načela hijerarhije upravljanja otpadom,

g) sakuplja otpad odvojeno u skladu sa potrebom budućeg tretmana,

d) skladišti otpad na način koji minimalno utiče na zdravlje ljudi i životnu sredinu,

đ) preda otpad licu koji je ovlašćeno za upravljanje otpadom ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom u skladu sa ovim zakonom,

- e) vodi evidenciju o otpadu koji nastaje, koji se predaje ili odlaže,
- ž) odredi lice odgovorno za upravljanje otpadom i
- z) omogući nadležnom inspektoru kontrolu nad lokacijama, objektima, postrojenjima i dokumentacijom.

(2) Lice odgovorno za upravljanje otpadom iz stava 1. tačka ž) ovog člana dužno je da:

- a) organizuje sprovođenje i ažuriranje plana upravljanja otpadom iz člana 22. ovog zakona,
- b) predlaže mjere prevencije, smanjenja, ponovnog iskorišćenja i reciklaže otpada i
- v) prati sprovođenje zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom i izvještava organe upravljanja.

Član 32

(1) Vlasnik otpada je odgovoran za sve troškove upravljanja otpadom.

(2) Vlasništvo nad otpadom prestaje kada sljedeći vlasnik preuzme otpad i primi dokument o kretanju otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Troškove odlaganja snosi vlasnik koji neposredno predaje otpad na rukovanje sakupljaču otpada ili postrojenju za upravljanje otpadom ili prethodni vlasnik ili proizvođač proizvoda od kojeg potiče otpad.

(4) Odgovornost i obaveze vlasnika otpada ima i lice koje učestvuje u prometu otpada kao posredni držalač otpada, a da stvarno ne posjeduje otpad.

(5) Promet otpadom može se vršiti samo između fizičkih i pravnih lica koja vode dokumentaciju u skladu sa ovim zakonom.

Član 33

Prevoznik otpada dužan je da:

- a) obavlja transport u skladu sa dozvolom za prevoz otpada i zahtjevima koji regulišu posebni propisi o transportu (ADR/RID/ADN i drugo),
- b) vodi evidenciju o svakom transportu otpada i prijavljuje transport opasnog otpada, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima i
- v) omogućava nadležnom inspektoru nadzor nad vozilom, teretom i pratećom dokumentacijom.

Član 34

Odgovorno lice postrojenja za tretman otpada dužno je da:

- a) izradi plan zaštite od udesa, u skladu sa posebnim propisom,
- b) pribavi dozvolu za tretman otpada i da poslove tretmana otpada obavlja u skladu sa tom dozvolom,
- v) objavi listu otpada za čiji tretman je ovlašćeno,
- g) upravlja opremom i postrojenjem za tretman otpada u skladu sa odgovarajućim tehničkim uputstvom,
- d) obezbjeđuje otpad i štiti ga od rasipanja i curenja,
- đ) u slučaju udesa, bez odgađanja obavijesti nadležni organ, u skladu sa posebnim propisom,
- e) vodi evidenciju o otpadu u skladu sa ovim zakonom,
- ž) odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju za tretman otpada i
- z) omogući nadležnom inspektoru nadzor nad lokacijama, objektima, postrojenjem i dokumentacijom.

Član 35

(1) Odgovorno lice na deponiji dužno je da:

- a) izradi plan zaštite od udesa, u skladu sa posebnim propisom,
- b) pribavi dozvolu za odlaganje otpada i da otpad odlaže u skladu sa tom dozvolom,
- v) sprovodi mjere kojima se obezbjeđuje zaštita životne sredine, u skladu sa propisima kojim su uređeni svi segmenti zaštite životne sredine,
- g) obezbijedi rekultivaciju deponije poslije njenog zatvaranja i vršenje stručnog nadzora nad deponijom, odnosno lokacijom u periodu od najmanje 30 godina, sa ciljem smanjenja rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- d) u slučaju udesa, bez odgađanja obavijesti nadležni organ, u skladu sa posebnim propisom,
- đ) vodi evidenciju o otpadu u skladu sa ovim zakonom,
- e) odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad na deponiji i

ž) omogući nadležnom inspektoru kontrolu nad lokacijama, objektima i dokumentacijom.

(2) Odgovorno lice na deponiji dužno je da, u skladu sa ovim zakonom, odbije prihvatanje otpada koji ne ispunjava uslove o odlaganju otpada iz dozvole ili da odbije prihvatanje otpada kada se pomiješa sa nekim drugim otpadom, odnosno predstavlja rizik po zdravlje ljudi ili životnu sredinu.

(3) O odbijanju prihvatanja otpada iz stava 2. ovog člana odgovorno lice je dužno da obavijesti Ministarstvo.

Član 36

(1) Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje neopasnim otpadom je lice koje:

- a) nije kažnjavano za bilo koje krivično djelo i
- b) ima najmanje srednju stručnu spremu, sa obavljenim pripravničkim stažom.

(2) Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje opasnim otpadom je lice koje:

- a) nije kažnjavano za bilo koje krivično djelo,
- b) ima najmanje stečeno visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne akademske studije i osnovne strukovne studije) iz prirodno-matematičkih, tehničko-tehnoloških ili medicinskih i zdravstvenih nauka i
- v) ima najmanje dvije godine radnog iskustva.

(3) Pravno lice i preduzetnik koji obavlja poslove upravljanja otpadom mora imati najmanje jedno stalno zaposleno kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje neopasnim i/ili opasnim otpadom.

VI - ORGANIZOVANjE UPRAVLjANjA OTPADOM

Član 37

(1) Upravljanje otpadom podrazumijeva sakupljanje, skladištenje, transport, tretman i odlaganje otpada, a organizuje se na način koji ne predstavlja opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu u skladu sa ovim zakonom.

(2) Vlasnik otpada predaje svoj otpad licu koji obavlja djelatnost upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(3) Vlasnik otpada licu iz stava 2. ovog člana, uz otpad predaje i poseban dokument o kretanju otpada u skladu sa čl. 50. i 51. ovog zakona.

(4) Vlasnik otpada odgovoran je za tačnost podataka o otpadu navedenih u dokumentu iz stava 3. ovog člana.

(5) Odgovornost vlasnika otpada za predati otpad prestaje nakon što lice kojem je otpad predat u skladu sa ovim zakonom, preuzme otpad i ovjeri potpisom i pečatom poseban dokument o kretanju otpada.

(6) Ako vlasnik otpada postupa sa otpadom suprotno ovom zakonu i uslijed toga nastupi opasnost ili rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu, inspektor mu nalaže mjere za otklanjanje nepravilnosti i sanaciju nastale štete.

(7) Vlasnik otpada putem ovlašćenog pravnog lica ispituje nivo zagađenja nastalog njegovim postupanjem suprotno ovom zakonu i vrši mjere otklanjanja i zaustavljanja zagađenja.

(8) Ukoliko postupanje nepoznatog lica dovede do nastanka opasnosti ili rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu, vlasnik ili korisnik lokacije na kojoj je utvrđeno prisustvo zagađenja preduzima hitne mjere radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine, odnosno pristupa sanaciji nastale štete u životnoj sredini.

(9) U slučaju iz stava 8. ovog člana, vlasnik ili korisnik lokacije ima pravo na naknadu troškova sanacije nastale štete na način i po postupku uređenim propisom kojim se regulišu obligacioni odnosi.

Član 38

(1) Skladištenje, tretman ili odlaganje otpada može vršiti privredno društvo, preuzeće ili drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji obavlja djelatnost skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Koncesijom se može steći pravo obavljanja djelatnosti upravljanja otpadom, odnosno izgradnje, korišćenja i održavanja postrojenja za upravljanje otpadom, u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

(3) Izgradnja i rad postrojenja za upravljanje otpadom mora biti u skladu sa odredbama ovog zakona, zakona kojim se uređuje izgradnja objekata i drugim zakonima.

(4) Postrojenje za upravljanje otpadom ne može početi da radi prije dobijanja dozvole za upravljanje otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(5) U postrojenjima za upravljanje otpadom otpad se može skladištiti, tretirati ili odlagati samo u skladu sa izdatom dozvolom.

Član 39

(1) Jedna ili više jedinica lokalne samouprave određuju lokaciju za izgradnju i rad postrojenja za skladištenje, tretman ili odlaganje otpada na svojoj teritoriji, pod uslovima utvrđenim zakonom,

kao i sporazumom iz člana 27. ovog zakona ako više skupština jedinica lokalne samouprave zajedno odlučuju o lokaciji postrojenja za upravljanje otpadom.

(2) Pri određivanju lokacija za izgradnju i rad postrojenja za upravljanje otpadom uzimaju se u obzir:

- a) količine i vrste otpada,
- b) način skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada, odnosno vrste objekata i postrojenja,
- v) geološka, hidrološka, hidrogeološka, topografska, seismološka i pedološka svojstva zemljišta i mikroklimatske karakteristike područja i
- g) blizina zaštićenih prirodnih dobara i odlike predjela.

Član 40

(1) Lice koje vrši sakupljanje, odnosno transport otpada, sakuplja otpad od proizvođača ili vlasnika i transportuje ga do postrojenja za upravljanje otpadom, odnosno do centra za sakupljanje, skladištenje, transfer stanice ili postrojenja za tretman ili odlaganje.

(2) Otpad namijenjen za skladištenje, tretman ili odlaganje može biti transportovan do transfer stanice odakle se dalje transportuje do postrojenja za skladištenje, tretman ili odlaganje.

(3) Lokaciju za transfer stanicu određuje jedinica lokalne samouprave.

(4) Radi lakšeg daljeg tretmana otpada, lica iz stava 1. ovog člana dužna su da obezbijede da različite vrste otpada ostanu odvojene tokom transporta.

(5) Otpad se transportuje u zatvorenom vozilu, kontejneru ili na drugi odgovarajući način kako bi se spriječilo rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara ili istovara i kako bi se spriječilo zagađenje vazduha, vode, zemljišta i životne sredine.

(6) U slučaju zagađenja nastalog tokom transporta, prevoznik otpada je odgovoran za čišćenje i otklanjanje zagađenja područja.

(7) Prevoznik otpada transportuje otpad samo na odredište koje je odredio pošiljalac.

(8) Ako se otpad ne može isporučiti na odredište, prevoznik vraća otpad pošiljaocu.

(9) Opasan otpad se posebno sakuplja i transportuje.

(10) Transport opasnog otpada vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje transport opasnih materija.

Član 41

(1) Otpad se skladišti na mjestima koja su tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama u skladu sa ovim zakonom.

(2) Opasan otpad ne može biti privremeno skladišten na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada duže od godinu dana, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 42

(1) Tretman otpada obavlja se primjenom najboljih raspoloživih tehnika i tehnologija u skladu sa ovim zakonom.

(2) Postrojenja i oprema za tretman otpada mogu biti stacionarna ili mobilna.

(3) Tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.

(4) Za tretman otpada u mobilnom postrojenju pribavlja se i odobrenje za lokaciju, koje izdaje jedinica lokalne samouprave, kao i druge dozvole, saglasnosti ili isprave u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(5) *(brisano)*

Član 43

(1) Otpad se može ponovo koristiti za ponovnu upotrebu proizvoda za istu ili drugu namjenu, za reciklažu, odnosno tretman otpada, radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda, kao sekundarna sirovina (papir i karton, metal, staklo, plastika, otpad od građenja i rušenja, pepeo i šljaka od sagorijevanja uglja iz termoenergetskih postrojenja, gips i sumpor od odsumporavanja dimnih gasova i dr.), za energetsko iskorišćenje, odnosno korišćenje vrijednosti otpada njegovom biorazgradnjom ili spaljivanjem otpada uz iskorišćenje energije.

(2) Lice koje vrši ponovno iskorišćenje otpada obezbjeđuje da nastali proizvodi ne prouzrokuju štetni uticaj na životnu sredinu od proizvoda koji su nastali od primarnih sirovina.

(3) Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpada koji se može ponovo koristiti.

(4) Izuzetno, otpad iz stava 3. ovog člana može se odložiti ili spaliti, ako je to ekonomski opravdano i ne ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu, uz prethodno pribavljenu dozvolu Ministarstva.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovu i način sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpada koji se koristi kao sekundarna sirovina ili za dobijanje energije.

Član 44

(1) Fizičko-hemijski tretman otpada obuhvata: neutralizaciju, mineralizaciju, solidifikaciju, oksidaciju, redukciju, adsorpciju, destilaciju, jonske izmjene, reverzne osmoze i druge fizičko-hemijske i hemijske procese kojima se smanjuju opasne karakteristike otpada.

(2) Fizičko-hemijski tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman otpada izdatom u skladu sa čl. 66. i 67. ovog zakona.

Član 45

(1) Biološki tretman otpada je proces razgradnje biorazgradivog organskog otpada (papir, karton, baštenski ili kuhinjski otpad i dr.) radi dobijanja korisnih materijala za kondicioniranje zemljišta (kompost) i/ili energije (metan) i obuhvata: kompostiranje ili anaerobnu digestiju.

(2) Biološki tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.

(3) Biološki tretman otpada vrši se radi smanjenja odlaganja biorazgradivog otpada na deponiju, odnosno smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte i njihovog uticaja na životnu sredinu.

(4) Ostale tehnologije biološkog tretmana otpada koriste se radi smanjenja opasnih karakteristika otpada.

Član 46

(1) Termički tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman otpada izdatom u skladu sa čl. 66. i 67. ovog zakona.

(2) Termički tretman otpada vrši se u postrojenjima koja su projektovana, izgrađena i opremljena u skladu sa ovim zakonom.

(3) Spaljivanje otpada, kao termički tretman, vrši se uz iskorišćenje energije koja se stvara sagorijevanjem samo ako je to ekonomski opravdano i ako se za spaljivanje otpada ne koristi dodatna energija, osim za inicijalno paljenje, ili se otpad koristi kao gorivo, odnosno dodatno gorivo za koinsineraciju.

(4) Prije spaljivanja otpada, vlasnik opasnog otpada obezbjeđuje ispitivanje opasnih karakteristika otpada pri prvom otpremanju otpada u postrojenje, odnosno jednom godišnje za istu vrstu opasnog otpada koji se spaljuje u istom postrojenju u dužem periodu.

(5) Prije spaljivanja odgovorno lice postrojenja iz stava 2. ovog člana obezbjeđuje provjeru otpada dopremljenog za spaljivanje, odnosno njegovu identifikaciju prema vrsti, količini i svojstvima, kontrolu prateće dokumentacije i uzorkovanje i analizu opasnog otpada.

(6) Odgovorno lice dužno je da čuva uzorke otpada iz stava 5. ovog člana najmanje 30 dana nakon spaljivanja otpada.

(7) Vlada donosi uredbu kojom se propisuju vrste otpada za koje se vrši termički tretman, uslovi i kriterijumi za određivanje lokacije, tehnički i tehnološki uslove za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanje sa ostatkom nakon spaljivanja otpada, kao i druga pitanja od značaja za rad postrojenja za termički tretman otpada.

Član 47

(1) Odlaganje otpada na deponiju vrši se ako ne postoji drugo odgovarajuće rješenje, u skladu sa načelom hijerarhije upravljanja otpadom.

(2) Otpad se odlaže na deponiju koja ispunjava tehničke, tehnološke i druge uslove i zahtjeve, u skladu sa dozvolom izdatom na osnovu ovog zakona, a izuzetno, otpad se može odlagati na postojeće neuređene deponije utvrđene odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave, na području na kojem nisu uspostavljene zajedničke deponije.

(3) Prije odlaganja, odgovorno lice na deponiji obezbjeđuje provjeru dopremljenog otpada, odnosno njegovu identifikaciju prema vrsti, količini i svojstvima, kroz utvrđivanje mase otpada i kontrolu prateće dokumentacije prije preuzimanja.

(4) Otpad se prije odlaganja tretira u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.

(5) Deponije otpada se dijele u tri klase, u zavisnosti od vrste otpada koji se na njima odlaže, a to su:

a) deponije za inertan otpad,

b) deponije za neopasan otpad i

v) deponije za opasan otpad.

(6) Zajedničko odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji nije dozvoljeno, osim u slučajevima utvrđenim propisom iz stava 7. ovog člana.

(7) Vlada donosi uredbu, kojom propisuje:

a) uslove i kriterijume za određivanje lokacije, tehničke i tehnološke uslove za projektovanje, izgradnju i rad deponija otpada,

b) vrste otpada čije je odlaganje na deponiji zabranjeno, količine biorazgradivog otpada koje se mogu odložiti, kriterijume i procedure za prihvatanje ili neprihvatanje, odnosno odlaganje otpada na deponiju, način i procedure rada i zatvaranja deponije i

v) sadržaj i način monitoringa rada deponije, kao i naknadnog održavanja poslije zatvaranja deponije.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju postupak odobravanja i sadržaj programa mjera sa dinamikom prilagođavanja rada postojećih deponija, kao i minimalni uslovi koji moraju biti ispunjeni za deponije.

Član 48

(1) Komunalni otpad se sakuplja, tretira i odlaže u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima kojima se uređuju komunalne djelatnosti.

(2) Zabranjeno je miješati opasan otpad sa komunalnim otpadom.

(3) Komunalni otpad koji je već izmiješan sa opasnim otpadom razdvaja se ako je to ekonomski isplativo, u protivnom, taj otpad se smatra opasnim.

(4) Domaćinstva su dužna da odlažu svoj otpad u kontejnere ili na druge načine koje obezbeđuje jedinica lokalne samouprave, a opasan otpad iz domaćinstva (otpadne baterije, ulja, boje i lakovi, pesticidi i drugo) dužni su da predaju na mjesto određeno za selektivno sakupljanje opasnog otpada ili ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada.

(5) Jedinica lokalne samouprave obezbeđuje i oprema centre za sakupljanje komunalnog otpada koji nije moguće odložiti u kontejnere za komunalni otpad (kabasti i drugi otpad).

(6) Domaćinstva i drugi proizvođači komunalnog otpada vrše selekciju komunalnog otpada radi reciklaže.

(7) Jedinica lokalne samouprave uređuje organizovanje i način selekcije i sakupljanja otpada radi reciklaže, lokalnim planom upravljanja otpadom iz člana 20. ovog zakona.

Član 49

(1) Tretman opasnog otpada ima prioritet u odnosu na tretmane drugog otpada i vrši se samo u postrojenjima koja imaju dozvolu za tretman opasnog otpada u skladu sa ovim zakonom.

(2) Prilikom sakupljanja, razvrstavanja, skladištenja, transporta, ponovnog iskorišćenja i odlaganja, opasan otpad se pakuje i obilježava na način koji obezbeđuje sigurnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(3) Opasan otpad se pakuje u posebne kontejnere, koji se izrađuju prema karakteristikama opasnog otpada (zapaljiv, eksplozivan, infektivan i dr.) i obilježava.

(4) Zabranjeno je miješanje različitih kategorija opasnih otpada ili miješanje opasnog otpada sa neopasnim otpadom, osim u postupku tretmana opasnog otpada.

(5) Zabranjeno je odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne karakteristike otpada.

(6) Zabranjeno je razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu.

(7) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način skladištenja, pakovanja i obilježavanja opasnog otpada.

Član 50

(1) Kretanje otpada prati poseban dokument o kretanju otpada, osim otpada iz domaćinstva.

(2) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada mora da klasificuje otpad prije počinjanja kretanja otpada.

(3) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada mora čuvati kopije dokumenata o otpremi otpada sve dok ne dobije primjerak popunjene dokumenta o kretanju otpada od primaoca, kojim se potvrđuje da je otpad prihvaćen.

(4) Ako proizvođač, odnosno vlasnik u roku od 15 dana ne primi primjerak popunjene dokumenta o kretanju otpada od primaoca, mora pokrenuti postupak provjere kretanja otpada i dužan je da o nalazu obavijesti Ministarstvo, bez odgađanja.

(5) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada čuva kompletirani dokument o kretanju otpada najmanje dvije godine.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obrazac dokumenta o kretanju otpada i uputstvo za njegovo popunjavanje.

Član 51

(1) Kretanje opasnog otpada prati poseban dokument o kretanju opasnog otpada, koji popunjava proizvođač, odnosno vlasnik i svako ko preuzima opasan otpad.

(2) Dokument o kretanju opasnog otpada sastoji se od:

a) kopije prethodnog obavještenja koje proizvođač, odnosno vlasnik otpada šalje tri dana prije počinjanja kretanja opasnog otpada Ministarstvu sa podacima o proizvođaču, odnosno vlasniku, vrsti i količinama otpada, klasifikaciji otpada, vrsti prevoza i odredištu, koju je potpisao proizvođač, odnosno vlasnik,

b) kopije dokumenta iz stava 2. tačka a) ovog člana koju čuva proizvođač, odnosno vlasnik, koju je potpisalo lice koje je preuzele otpad radi prevoza (prevoznik),

v) kopije dokumenta iz stava 2. tačka b) ovog člana koju čuva prevoznik otpada i koju je potpisalo lice koje je preuzele otpad na odredištu (primalac),

- g) kopije dokumenta iz stava 2. tačka v) ovog člana koju čuva primalac otpada,
- d) kopije dokumenta iz stava 2. tačka g) ovog člana koju primalac šalje Ministarstvu i
- đ) kopije dokumenta iz stava 2. tačka g) ovog člana koju primalac šalje proizvođaču, vlasniku, odnosno pošiljaocu.

(3) Kopije dokumenata iz stava 2. t. d) i đ) ovog člana koriste nadležni organ i proizvođač, odnosno vlasnik, radi kompletiranja dokumentacije o kretanju opasnog otpada.

(4) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka b) ovog člana dok ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka đ) ovog člana od primaoca otpada, odnosno primjerak popunjenoj dokumenta o kretanju opasnog otpada, kojom se potvrđuje da je otpad prihvaćen.

(5) Proizvođač, odnosno vlasnik dužan je da kopiju dokumenta iz stava 2. tačka đ) ovog člana čuva trajno.

(6) Ako proizvođač, odnosno vlasnik u roku od 15 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka b) ovog člana ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka đ) ovog člana kojom se potvrđuje da je otpad preuzet, mora pokrenuti postupak provjere kretanja otpada i dužan je da o nalazu obavijesti Ministarstvo, bez odlaganja.

(7) Ministarstvo čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka a) ovog člana sve dok ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka d) ovog člana od primaoca otpada kojom se potvrđuje da je otpad primljen.

(8) U slučaju da Ministarstvo u roku od 30 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka a) ovog člana ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka d) ovog člana od primaoca otpada da je otpad primljen, ili ukoliko ne primi obavještenje od proizvođača, odnosno vlasnika o eventualnom problemu, Ministarstvo pokreće postupak provjere kretanja otpada.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obrazac dokumenta o kretanju opasnog otpada i uputstvo za njegovo popunjavanje.

VII - UPRAVLjANjE POSEBNIM TOKOVIMA OTPADA

Član 52

- (1) Upravljanje posebnim kategorijama otpada uključuje postupanje sa:
  - a) istrošenim baterijama i akumulatorima,
  - b) otpadnim uljima,
  - v) otpadnim gumama,

- g) otpadom od električnih i elektronskih proizvoda i opreme,
- d) otpadom koji sadrži polihlorovana jedinjenja,
- đ) otpadom od dugotrajnih organskih zagađujućih materija,
- e) otpadom koji sadrži azbest,
- ž) otpadnim vozilima,
- z) medicinskim otpadom,
- i) otpadom od titan-dioksida,
- j) ambalažnim otpadom,
- k) otpadom od plastičnih kesa za nošenje,
- l) građevinskim otpadom,
- lj) otpadnim muljem iz uređaja za prečišćavanje otpadnih voda.

(2) Otpad iz stava 1. ovog člana odvaja se na mjestu nastanka, odvojeno sakuplja, skladišti, te priprema za ponovnu upotrebu, reciklažu i tretman u skladu sa propisima kojima se reguliše upravljanje posebnim kategorijama otpada.

(3) Fond organizuje sistem upravljanja posebnim kategorijama otpada za koje se plaća naknada za opterećivanje životne sredine, izuzev za dio ambalažnog otpada kojim upravlja operater.

(4) Fond organizuje sistem iz stava 3. ovog člana na sljedeći način:

- a) naplaćuje naknadu za upravljanje posebnim kategorijama otpada,
- b) finansira usluge sakupljanja i tretmana posebne kategorije otpada,
- v) primjenjuje ostale mjere utvrđene opštim aktima Fonda i propisima kojima se reguliše upravljanje posebnim kategorijama otpada.

Član 52a

(1) Istrošene baterije i akumulatori su sve baterije i akumulatori iz člana 6. tačka v) ovog zakona koji se više ne upotrebljavaju.

(2) Zabranjen je promet baterija i akumulatora koji sadrže više od 0,0005% masenih udjela žive.

(3) Zabranjen je promet prenosivih baterija i akumulatora, uključujući one koje su ugrađene u uređaje, koji sadrže više od 0,002% kadmijuma po masi, osim onih koje se koriste u sigurnosnim i alarmnim sistemima i medicinskoj opremi.

(4) Proizvođač opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima obezbjeđuje jednostavno izdvajanje istrošene baterije ili akumulatora iz uređaja.

(5) Proizvođač i uvoznik baterija i akumulatora, kao i proizvođač i uvoznik opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima, obilježava ih koristeći oznake koje sadrže uputstva i upozorenja o odvojenom sakupljanju, sadržaju teških metala, mogućnosti reciklaže ili odlaganja i drugo.

(6) Proizvođač i uvoznik baterija i akumulatora vodi i čuva evidenciju o količini proizvedenih ili uvezenih proizvoda.

(7) Vlasnik istrošenih baterija i akumulatora, osim istrošenih baterija i akumulatora iz domaćinstva, predaje ih radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.

(8) Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman istrošenih baterija i akumulatora posjeduje dozvolu, vodi i čuva evidenciju o istrošenim baterijama i akumulatorima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana i podatke o tome dostavlja Fondu u skladu sa ovim zakonom.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupanje sa uređajima sa ugrađenim baterijama i akumulatorima, bez obzira na njihov oblik, veličinu, težinu, sastav ili upotrebu i datum stavljanja na tržište, te način i postupak sakupljanja, skladištenja i tretmana istrošenih baterija i akumulatora, uključujući istrošene baterije i akumulatore iz otpadnih vozila i otpada od električnih i elektronskih proizvoda i opreme.

Član 53

(1) Otpadna ulja, u smislu ovog zakona, jesu sva mineralna ili sintetička ulja ili maziva, koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namijenjena, kao što su hidraulična ulja, motorna, turbinska ulja ili druga maziva, brodska ulja, ulja ili tečnosti za izolaciju ili prenos toplote, ostala mineralna ili sintetička ulja, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mješavine ulje – voda i emulzije.

(2) Zabranjeno je:

- a) ispuštanje ili prosipanje otpadnih ulja u zemljište ili na zemljište, površinske i podzemne vode i u kanalizaciju,
- b) odlaganje otpadnih ulja i nekontrolisano ispuštanje ostataka od prerade otpadnih ulja,
- v) miješanje otpadnih ulja tokom sakupljanja i skladištenja sa PCB i korišćenim PCB ili halogenim materijama i sa materijama koje nisu otpadna ulja ili miješanje sa opasnim otpadom i

g) svaka vrsta prerade otpadnih ulja koja zagađuje vazduh u koncentracijama iznad propisanih graničnih vrijednosti.

(3) Proizvodač otpadnog ulja, u zavisnosti od količine otpadnog ulja koju godišnje proizvede, dužan je da obezbijedi prijemno mjesto do predaje radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.

(4) Vlasnici otpadnih ulja koji nisu proizvođači otpadnog ulja dužni su da otpadno ulje predaju licu koje vrši sakupljanje i tretman.

(5) Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman otpadnih ulja mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o otpadnim uljima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana, kao i o konačnom odlaganju ostataka poslije tretmana i podatke o tome dostavlja Fondu.

(6) Otpadno jestivo ulje koje nastaje obavljanjem ugostiteljske i turističke djelatnosti, u industriji, trgovini i drugim sličnim djelatnostima u kojima se priprema više od 50 obroka dnevno sakuplja se radi prerade i dobijanja bio-goriva.

(7) Vlasnici otpadnih jestivih ulja dužni su da otpadno jestivo ulje koje nastaje pripremom hrane sakupljaju odvojeno od drugog otpada i predaju licu koje ima dozvolu za sakupljanje, odnosno tretman otpadnih ulja.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi, način i postupak upravljanja otpadnim uljima.

Član 54

(1) Otpadne gume, u smislu ovog zakona, jesu gume motornih vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i drugo), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, vučnih mašina i slično, nakon isteka roka njihove upotrebe.

(2) Lice koje vrši sakupljanje, transport, tretman ili odlaganje otpadnih guma mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količinama sakupljenih i tretiranih otpadnih guma i podatke o tome dostavlja Fondu.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i postupak upravljanja otpadnim gumama.

Član 55

(1) Otpad od električnih i elektronskih proizvoda ne može se mijesati sa drugim vrstama otpada.

(2) Zabranjeno je odlaganje otpada od električnih i elektronskih proizvoda bez prethodnog tretmana.

(3) Otpadne tečnosti od električnih i elektronskih proizvoda moraju biti odvojene i tretirane na odgovarajući način.

(4) Komponente otpada od električnih i elektronskih proizvoda koje sadrže PCB obavezno se odvajaju i obezbeđuje se njihovo adekvatno odlaganje.

(5) Proizvodač ili uvoznik električnih ili elektronskih proizvoda dužan je da identifikuje reciklabilne komponente tih proizvoda.

(6) Lica koja preuzimaju otpad od električnih ili elektronskih proizvoda poslije njihove upotrebe izdaju i čuvaju potvrde o preuzimanju, kao i potvrde o njihovom upućivanju na tretman i odlaganje.

(7) Obaveza preuzimanja iz stava 6. ovog člana ne odnosi se na dijelove električnih ili elektronskih proizvoda.

(8) Lice koje vrši sakupljanje, tretman ili odlaganje otpada od električnih i elektronskih proizvoda mora da ima dozvolu, da vodi evidenciju o količini i vrsti preuzetih električnih ili elektronskih proizvoda i podatke o tome dostavlja Fondu.

(9) Pri stavljanju u promet može se zabraniti ili ograničiti korišćenje nove električne i elektronske opreme koja sadrži olovo, živu, kadmijum, šestovalentni hrom, polibromovane bifenile (PBB) i polibromovane difenil etre (PBDE).

(10) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje lista električnih i elektronskih proizvoda, mjere zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, način i postupak upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda.

Član 56

(brisano)

Član 57

(1) Otpad koji sadrži PCB odvojeno se sakuplja.

(2) Zabranjeno je:

a) dopunjavanje transformatora sa PCB,

b) ponovno korišćenje PCB otpada,

v) dobijanje reciklažom PCB iz PCB otpada,

g) privremeno skladištenje PCB, PCB otpada ili uređaja koji sadrži PCB duže od dvije godine prije obezbeđivanja njihovog odlaganja ili dekontaminacije i

d) korišćenje uređaja koji sadrže PCB ako nisu u ispravnom radnom stanju ili ako cure.

- (3) Vlasnik PCB i PCB otpada dužan je da obezbijedi njihovo odlaganje, odnosno dekontaminaciju.
- (4) Vlasnik uređaja u upotrebi koji sadrži PCB ili za koji postoji mogućnost da je kontaminiran sadržajem PCB, dužan je da izvrši ispitivanje sadržaja PCB preko ovlašćene laboratorije za ispitivanje otpada.
- (5) Vlasnik uređaja koji sadrži više od 5 dm³PCB dužan je da Ministarstvu prijavi uređaj, dostavi plan zamjene, odnosno odlaganja i dekontaminacije uređaja, obezbijedi odlaganje, odnosno njihovu dekontaminaciju, kao i da o svim promjenama podataka koji se odnose na uređaj obavještava Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana nastanka promjene.
- (6) Osim vlasnika, uređaj iz stava 5. ovog člana može da prijavi i lice koje održava taj uređaj.
- (7) Svi uređaji koji sadrže PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smješteni, kao i dekontaminirani uređaji moraju biti označeni.
- (8) Lice koje vrši sakupljanje, tretman, dekontaminaciju ili odlaganje PCB otpada mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količini koja je sakupljena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Fondu.
- (9) Fond vodi registar uređaja u upotrebi koji sadrže PCB.
- (10) Ministar donosi pravilnik, kojim propisuje:
- a) sadržinu, izgled oznake i način označavanja uređaja koji sadrže PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smješteni, kao i dekontaminiranih uređaja,
  - b) način odlaganja PCB ili PCB otpada, dekontaminacije uređaja koji sadrže PCB i metode ispitivanja sadržaja PCB,
  - v) sadržinu prijave podataka i registra uređaja u upotrebi koji sadrže PCB i PCB otpada i
  - g) sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole za dekontaminaciju uređaja koji sadrže PCB.

Član 58

- (1) POPs otpad, u smislu ovog zakona, jeste otpad koji se sastoji, sadrži ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagadjujućim materijama (POPs materije).
- (2) Lice koje vrši tretman ili odlaganje otpada iz stava 1. ovog člana dužno je da obezbijedi da ostaci poslije tretmana nemaju karakteristike POPs materija.
- (3) Vlasnik POPs otpada dužan je da Ministarstvu prijavi vrstu i količinu POPs otpada.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju lista POPs materija, način i postupak za upravljanje POPs otpadom i granične vrijednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs materijama.

Član 59

(1) Otpad koji sadrži azbest odvojeno se sakuplja, pakuje, skladišti i odlaže na deponiju na vidljivo označenom mjestu namijenjenom za odlaganje otpada koji sadrži azbest.

(2) Proizvođač ili vlasnik otpada koji sadrži azbest obavezan je da primijeni mjere za sprečavanje raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnoj sredini.

(3) Vlasnik otpada koji sadrži azbest dužan je da vodi evidenciju o količinama otpada koji skladišti ili odlaže i podatke o tome dostavlja Fondu.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način pakovanja, kriterijume, uslove i način konačnog odlaganja otpada koji sadrži azbest i druge mjere za sprečavanje raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnoj sredini.

Član 60

(1) Otpadna, odnosno neupotrebljiva vozila jesu motorna vozila ili dijelovi vozila koja su otpad i koja vlasnik želi da odloži ili je njihov vlasnik nepoznat.

(2) Proizvođač ili uvoznik dužan je da pruži informacije o rasklapanju, odnosno odgovarajućem tretmanu neupotrebljivog vozila.

(3) Vlasnik otpadnog vozila je pravno ili fizičko lice kome ovo vozilo pripada, a nastalo je njegovom aktivnošću.

(4) Vlasnik otpadnog vozila (ako je poznat) dužan je da obezbijedi predaju vozila licu koje ima dozvolu za sakupljanje ili tretman.

(5) Ako je vlasnik otpadnog vozila nepoznat, jedinica lokalne samouprave dužna je da obezbijedi sakupljanje i predaju vozila licu koje ima dozvolu za tretman.

(6) Jedinica lokalne samouprave uređuje postupak sakupljanja i predaje vozila iz stava 5. ovog člana i ima pravo na naplatu troškova ako se naknadno utvrdi vlasnik otpadnog vozila.

(7) Lice koje ima dozvolu za tretman otpadnih vozila dužno je da:

a) vodi evidenciju o svim fazama tretmana i podatke dostavlja Fondu,

b) obezbijedi izdvajanje opasnih materijala i komponenti iz otpadnog vozila radi daljeg tretmana prije odlaganja,

- v) obezbijedi tretman otpadnih vozila i odlaganje dijelova koji se ne mogu preraditi,
- g) vlasniku ili licu koje sakuplja otpadna vozila izda potvrdu o preuzimanju vozila i
- d) potvrdu o rasklapanju otpadnog vozila dostavi organu nadležnom za registraciju vozila.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak upravljanja otpadnim vozilima.

Član 61

(1) Medicinski otpad iz objekata u kojima se obavlja zdravstvena zaštita obavezno se razvrstava na mjestu nastanka na opasan i neopasan otpad.

(2) Lica koja upravljaju objektima iz stava 1. ovog člana dužna su da izrade plan upravljanja medicinskim otpadom i imenuju odgovorno lice za upravljanje medicinskim otpadom.

(3) Odgovorno lice iz stava 2. ovog člana dužno je da vodi evidenciju o količinama medicinskog otpada i podatke o tome dostavlja Fondu.

(4) Ministar nadležan za poslove zaštite zdravlja i socijalne zaštite, u saradnji sa ministrom donosi pravilnik kojim se propisuju način i postupak sakupljanja, skladištenja i tretmana medicinskog otpada.

Član 62

(1) Otpad od titan-dioksida, u smislu ovog zakona, jesu sve vrste otpada nastale u toku proizvodnje titan-dioksida, koji proizvođač odlaže ili je obavezan da odloži u skladu sa ovim zakonom, kao i ostatak nastao u toku tretmana ove vrste otpada.

(2) Poslovi odlaganja otpada od titan-dioksida ne mogu se vršiti bez dozvole Ministarstva.

(3) Proizvođač i vlasnik otpada dužan je da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količinama ove vrste otpada koja je sakupljena, uskladištena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Fondu.

(4) Proizvođač i vlasnik titan-dioksida i otpada od titan-dioksida ima obavezu da sprovodi mjere nadzora nad poslovima odlaganja i kontrolu zemljišta, vode i vazduha na lokaciji gde je otpad od titan-dioksida korišćen, čuvan ili odložen.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak upravljanja otpadom od titan-dioksida, kao i mjere monitoringa životne sredine na lokaciji.

Član 62a

- (1) Upravljanje građevinskim otpadom vrši se tako da se materijali i materije, uključujući i građevinske proizvode koji nisu otpad, izdvoje, ukoliko se mogu bez tretmana koristiti u svrhu za koju su i proizvedeni.
- (2) Vlasnik građevinskog otpada upravlja građevinskim otpadom na način da obezbijedi visok stepen zaštite ljudskog zdravlja i zaštite životne sredine.
- (3) Zabranjeno je opasni građevinski otpad miješati sa drugom vrstom otpada, uključujući i miješani komunalni otpad, kao i građevinske proizvode ili materijale koji nemaju karakteristike otpada.

Član 62b

- (1) Upravljanje otpadnim muljem iz uređaja za precišćavanje otpadnih voda podrazumijeva postupanje sa otpadnim muljem tako da se obezbijedi visok stepen zaštite ljudskog zdravlja i zaštite životne sredine.
- (2) Analize mulja iz stava 1. ovog člana vrše se u akreditovanoj laboratoriji.
- (3) Ministar nadležan za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u saradnji sa ministrom, donosi pravilnik kojim se propisuje način upravljanja sa muljem kada se mulj koristi u poljoprivredi, dozvoljeni sadržaj teških metala i organskih materija u obrađenom mulju koji se koristi u poljoprivredi.

Član 62v

- (1) Upravljanje plastičnim kesama za nošenje podrazumijeva postupanje sa:
- a) laganim plastičnim kesama za nošenje,
  - b) vrlo laganim plastičnim kesama za nošenje,
  - v) biorazgradivim plastičnim kesama za nošenje.
- (2) Plastične kese iz stava 1. tačka a) ovog člana podrazumijevaju plastične kese za nošenje, debljine manje od 50 mikrona.
- (3) Plastične kese iz stava 1. tačka b) ovog člana podrazumijevaju plastične kese za nošenje, debljine manje od 15 mikrona, koje su potrebne zbog higijenskih razloga ili koje služe kao primarna ambalaža za hranu u rinfuzi.
- (4) Plastične kese iz stava 1. tačka v) ovog člana podrazumijevaju plastične kese izrađene od plastike koja se može fizički i biološki razložiti na ugljen-dioksid, bio-masu i vodu i koja se tretira kompostiranjem ili anaerobnom digestijom.

(5) Trgovac je obavezan da plastične kese iz stava 1. ovog člana naplaćuje na kasi, izuzev plastičnih kesa iz stava 1. tačka b) ovog člana u koje se isključivo pakuje voće, povrće i rinfuzni i drugi rastresiti proizvodi.

(6) Trgovac je obavezan da, na mjestu na kojem se vrlo lagane plastične kese iz stava 3. ovog člana koriste za pakovanje robe u rinfuzi, istakne obavještenje vidljivo potrošaču o racionalnom korišćenju ovih kesa.

(7) Obveznik iz člana 63j. ovog zakona vodi evidenciju o vrstama i količinama kesa iz stava 1. ovog člana i podatke o tome dostavlja Fondu.

Član 63

(1) Materijali koji se koriste za ambalažu moraju biti proizvedeni i dizajnirani tako da, tokom njihovog roka upotrebe, ispunjavaju uslove zaštite životne sredine, bezbjednosti i zdravlja ljudi, zdravstvene ispravnosti upakovanog proizvoda, kao i uslove za transport proizvoda i upravljanje otpadom.

(2) Pod ambalažnim otpadom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se proizvedena i uvezena ambalaža ili ambalaža u koju je upakovani proizvod koja poslije upotrebe postaje ambalažni otpad.

(3) Proizvođač, uvoznik, paker, punilac ili trgovac na veliko treba da obezbijedi propisano upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom putem operatera u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(4) Za proizvedenu ili uvezenu ambalažu koja poslije upotrebe postaje ambalažni otpad, a koja nije zbrinuta u skladu sa stavom 2. ovog člana, plaća se naknada za opterećivanje životne sredine ambalažnim otpadom (u daljem tekstu: naknada).

(5) Kriterijumi za obračun naknade iz stava 3. ovog člana utvrđuju se prema:

a) vrsti ambalaže (papir/karton, plastika, staklo, metal i drvo) i količini ambalaže stavljene u promet,

b) sastavu ambalaže,

v) namjeni ambalaže (jednokratna i višekratna) i

g) ispunjenosti ciljeva za ponovno iskorišćavanje i reciklažu ambalažnog otpada utvrđenih za određenu kalendarsku godinu.

Član 63a

- (1) Obveznik plaćanja naknade je isporučilac koji ambalažu u koju se pakuje proizvod na prodajnom mjestu i ambalažu u koju je upakovan proizvod prvi stavlja u promet na teritoriji Republike Srpske.
- (2) Isporučilac iz stava 1. ovog člana je pravno lice ili preduzetnik koji plasira upakovan proizvod na tržište, nezavisno od toga da li je to lice istovremeno i proizvođač, uvoznik, paker, punilac ili trgovac na veliko.
- (3) Obaveza plaćanja naknade za ambalažu, osim povratne, u koju se pakuje proizvod nastaje ako je:

- a) proizvod upakovan i prvi put stavljen u promet u Republici Srpskoj i
- b) upakovan proizvod uvezen i prvi put stavljen u promet u Republici Srpskoj.

- (4) Obveznik plaćanja naknade je i operater u skladu sa članom 63ž. ovog zakona.

Član 63b

- (1) Naknadu čini zbir Naknade za opšte ciljeve, Naknade za specifične ciljeve i Naknade za evidentiranje.

Naknada = Naknada za opšte ciljeve (NOC) + Naknada za specifične ciljeve (NSC) + Naknada za evidentiranje (Ne)

- (2) Obračun Naknade za evidentiranje (Ne) vrši se prema sljedećoj formuli:

$Ne = T \cdot Ke$,

pri čemu je:

- a) T - ukupna količina ambalaže u koju je upakovan proizvod plasiran na tržište, izražena u kilogramima.
- b) Ke - koeficijent evidentirajuće naknade izražen u konvertibilnim markama po kilogramu ambalaže.

- (3) Obračun Naknade za opšte ciljeve (NOC) vrši se prema sljedećoj formuli:

$NOC = \Sigma (IR - OR_i) \cdot KRI$

- a) IR - količina ambalažnog otpada izražena u kilogramima (kg) koju je potrebno ponovo iskoristiti i reciklirati u odnosu na definisane opšte ciljeve, a izračunava se prema formuli:

$$IR = Ti \cdot CiR,$$

pri čemu je:

- b) Ti - ukupna količina ambalaže u koju je upakovan proizvod plasiran na tržište, prema vrsti ambalaže, izražena u kilogramima,
- v) CiR - procenat ponovno iskorišćenog i recikliranog ambalažnog otpada utvrđen kao opšti cilj za kalendarsku godinu, prema vrsti ambalaže,
- g) ORi - količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koja je ponovo iskorišćena ili reciklirana, izražena u kilogramima,
- d) KRi - koeficijent naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu 1 kg ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže, izražen u konvertibilnim markama.

(4) Obračun Naknade za specifične ciljeve (NSC) vrši se prema sljedećoj formuli:

$$NSC = \sum (Ri - ORi) \cdot KRi$$

- a) Ri - količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koju je neophodno reciklirati prema specifičnim ciljevima, izražena u kilogramima, a izračunava se prema formuli:

$$Ri = Ti \cdot CRi,$$

pri čemu je:

- b) Ti - ukupna količina ambalaže u koju je upakovan proizvod plasiran na tržište, prema vrsti ambalaže, izražena u kilogramima,
- v) CRi - procenat ponovno iskorišćenog i recikliranog ambalažnog otpada utvrđen kao specifični cilj za kalendarsku godinu, prema vrsti ambalaže,
- g) ORi - količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koja je reciklirana, izražena u kilogramima,
- d) KRi - koeficijent naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu 1 kg ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže, izražen u konvertibilnim markama.

Napomena: Ako je količina ambalažnog otpada koji je recikliran veća od količine koju je neophodno reciklirati, tj. ako je $ORi > Ri$, izraz $(Ri - ORi)$ uzima se da je jednak nuli.

(5) Pod indeksom ‘i’ podrazumijeva se posebno svaka vrsta ambalažnog otpada, odnosno ‘i’ može da bude: staklo, metal, papir/karton, plastika i/ili drvo.

Član 63v

(brisano)

Član 63g

(1) Koeficijenti naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu jednog kilograma ambalažnog otpada, prema vrsti ambalaže, izraženi u konvertibilnim markama, koeficijent evidentirajuće naknade, izražen u konvertibilnim markama po kilogramu ambalaže i ciljevi upravljanja ambalažnim otpadom, izraženi u procentima po vrstama ambalaže, za kalendarsku godinu, koji se uzimaju u obzir prilikom obračuna naknade nalaze se u Prilogu 1. i Prilogu 2. ovog zakona i čine njegov sastavni dio.

(2) Koeficijenti i ciljevi iz stava 1. ovog člana mogu se mijenjati u zavisnosti od ekonomskih instrumenata koji utiču na uspostavljanje sistema upravljanja ambalažnim otpadom.

(3) Koeficijenti i ciljevi za obračun naknade iz stava 1. ovog člana ne primjenjuju se ukoliko je riječ o:

a) ambalaži, odnosno ambalažnom materijalu u koji se pakuje proizvod koji se stavlja u promet u toku jedne kalendarske godine, a čija ukupna količina ne prelazi 100 kg za papir, 300 kg za staklo, 30 kg za metale, 80 kg za plastiku, 100 kg za drvo i 50 kg ukupno za sve druge materijale za pakovanje,

b) ambalaži sa dugim vijekom trajanja i povratnoj ambalaži na koju se primjenjuje kaucijski sistem,

v) izvezenoj ambalaži u koju je upakovan proizvod,

g) ambalaži u koju je upakovan proizvod uvezen u nekomercijalne svrhe ili koji je fizičko lice kupilo za sopstvene potrebe,

d) proizvedenom, uvezenom ili izvezenom ambalažnom materijalu koji služi za dalju proizvodnju ambalaže i

đ) izvezenom ambalažnom otpadu.

(4) Visina naknade obračunava se na osnovu godišnjeg izvještaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, koji obveznik plaćanja naknade, operater i obveznik koji je svoje obaveze upravljanja otpadom prenio na operatera dostavljaju Fondu, najkasnije do 20. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i propisom kojim se reguliše finansiranje zaštite životne sredine.

(5) Fond obračunava naknadu na osnovu podnesenog godišnjeg izvještaja i donosi rješenje o plaćanju naknade, odnosno o oslobođanju od plaćanja naknade.

(6) Rješenjem o plaćanju naknade utvrđuju se visina naknade, način i rok plaćanja.

(7) Rješenjem o oslobađanju od plaćanja naknade utvrđuje se da je operater i obveznik koji je svoje obaveze upravljanja ambalažnim otpadom prenio na operatera ispunio ciljeve upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(8) Naknada za evidentiranje iz člana 63b. ovog zakona uplaćuje se na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske, raspoređuje na račun Fonda i namjenski troši za obavljanje poslova praćenja podnesenih izvještaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, vođenje baze podataka, kontrole i evidencije obveznika sistema upravljanja ambalažnim otpadom.

(9) Naknada za opšte ciljeve i naknada za specifične ciljeve iz člana 63b. ovog zakona uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske, raspoređuju na račun Fonda i namjenski se troše za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom.

(10) Dokaz o izvršenoj uplati naknade obveznik je dužan da dostavi Fondu.

(11) Obrasci za izvještaje iz stava 4. ovog člana utvrđuju se posebnim propisom Vlade iz člana 63z. ovog zakona.

Član 63d

(1) Proizvođač proizvoda, od kojih poslije njihove upotrebe nastaje ambalažni otpad, dužan je da ispunjava obaveze srazmjerno količini ambalaže koju je stavio na tržiste.

(2) Obaveze iz stava 1. ovog člana smatraće se izvršenim ako:

- a) proizvođač proizvoda uplati naknadu u skladu sa članom 63g. st. 6, 7. i 8. ovog zakona,
- b) je proizvođač proizvoda sklopio ugovor o prenosu obaveze ispunjavanja propisanih ciljeva sa operaterom koji posjeduje dozvolu izdatu od Ministarstva i koji je ispunio preuzetu ugovornu obavezu ispunjavanja propisanih ciljeva od proizvođača ili
- v) proizvođač proizvoda ishodi rješenje o oslobađanju od plaćanja naknade.

Član 63đ

(1) Operater je pravno lice koje je ovlašćeno od Ministarstva za obavljanje djelatnosti upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(2) Operatera osnivaju najmanje dva ili više pravnih lica i/ili preduzetnika koji obavljaju svoju poslovnu djelatnost stavljanjem u promet ambalaže ili upakovanog proizvoda na tržiste Republike.

(3) Operater sav svoj profit ulaže u izgradnju infrastrukture za upravljanje ambalažnim otpadom i njegov primarni cilj poslovanja je ispunjavanje ciljeva u upravljanju ambalažnim otpadom utvrđenih za kalendarsku godinu.

(4) Operater može djelatnost upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom da obavlja sam ili putem ovlašćenih podizvođača, ako posjeduju dozvolu izdatu u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(5) Obveznik iz člana 63a. ovog zakona može sklopiti sa operaterom ugovor o prenosu obaveze upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom radi ispunjavanja ciljeva u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(6) Ugovorom iz stava 4. ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

(7) Naknade koje utvrđuje operater za ugovorene obveznike sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom moraju biti jednake za osnivače i ugovorene obveznike sistema.

Član 63e

(1) Operater ne može upravljati otpadom bez dozvole Ministarstva.

(2) Ministarstvo izdaje dozvolu operateru na osnovu podnesenog zahtjeva ukoliko:

a) raspolaže tehničkim, ljudskim i finansijskim resursima neophodnim za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom i

b) ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(3) Ministarstvo izdaje dozvolu iz stava 1. ovog člana na period važenja od pet godina.

(4) Sadržaj zahtjeva i posebni uslovi za izdavanje dozvole za operatera utvrđuju se propisom iz člana 63z. ovog zakona, kojim se uređuju način i postupak upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(5) Ministarstvo će po službenoj dužnosti, odnosno na inicijativu nadležnog inspektora rješenjem oduzeti dozvolu za rad operatera ako:

a) dođe do promjene uslova na osnovu kojih je izdata dozvola,

b) ne obezbijedi upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima koji regulišu upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom,

v) ne dostavlja Fondu godišnji izvještaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom i

g) ne ispunjava obaveze upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa propisanim ciljevima.

Član 63ž

(1) Operater koji ne ispuni propisane ciljeve dužan je da plati na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske ukupni iznos naknade obračunate za svakog obveznika koji je na operatera prenio svoju obavezu upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(2) Za ukupno prijavljene količine ambalaže i ambalažnog otpada, za koje su obveznici prenijeli na operatera svoju obavezu ispunjavanja propisanih ciljeva za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, operater plaća naknade za evidentiranje.

(3) U slučaju da operater ne uplati obračunatu naknadu u skladu sa stavom 1. ovog člana u ostavljenom roku, Fond će za svakog obveznika, koji je svoju obavezu upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom prenio na operatera, izvršiti obračun naknade i donijeti rješenje o plaćanju naknade na osnovu podnesenog pojedinačnog izvještaja, u skladu sa članom 63g. ovog zakona.

Član 63z

Uslovi za dizajniranje, proizvodnju i upotrebu ambalaže, upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, posebni uslovi za izdavanje dozvole za operatera, kao i obrasci izvještaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, uređuju se posebnim propisom Vlade.

Član 63i

(1) Za proizvedene ili uvezene proizvode koji poslije upotrebe postaju otpad plaća se naknada za opterećivanje životne sredine posebnim kategorijama otpada (u daljem tekstu: Naknada za posebne kategorije otpada), a u svrhu pokrivanja troškova uspostavljanja sistema upravljanja posebnim kategorijama otpada.

(2) Naknada za posebne kategorije otpada plaća se za sljedeće proizvode:

a) plastične kese za nošenje, izuzev biorazgradivih plastičnih kesa za nošenje,

b) baterije i akumulatore,

v) gume za motorna vozila,

g) električne i elektronske proizvode i opremu,

d) mineralna i sintetička ulja i maziva,

đ) motorna vozila, izuzev istorijskih i kolecionarskih motornih vozila, kao i motornih vozila diplomatskih, konzularnih i međunarodnih predstavništava.

(3) Kriterijumi za obračun naknade za posebne kategorije otpada su:

- a) vrsta proizvoda,
- b) količina proizvoda izražena u odgovarajućim jedinicama mjere.

(4) Jedinice mjere iz stava 3. tačka b) ovog člana su:

- a) litra - za mineralna i sintetička ulja i maziva,
- b) kilogram - za baterije i akumulatore, vozila, električne i elektronske proizvode i opremu, plastične kese i za nove i polovne gume kao poseban proizvod (gume za automobile, autobuse, kamione, motocikle, poljoprivredne i građevinske mašine, prikolice, letjelice, vučne mašine i druge mašine i uređaje), kao i za gume koje su sastavni dio automobila, autobusa, teretnih vozila i prikolica, radnih, građevinskih i poljoprivrednih mašina, dostavnih vozila, traktora, vučnih mašina, aviona i drugih letjelica, transportnih sredstava i kompleta točkova (guma i naplata),

v) *(brisano)*

Član 63j

(1) Obveznik plaćanja Naknada za posebne kategorije otpada je proizvođač, uvoznik ili trgovac koji proizvode iz člana 63i. stav 2. ovog zakona stavlja prvi put u promet na teritoriji Republike.

(2) Naknada za posebne kategorije otpada uplaćuje se na račun javnih prihoda, raspoređuje na račun Fonda i Fond je namjenSKI troši za unapređivanje sistema za upravljanje posebnim kategorijama otpada, a u skladu sa propisom kojim se reguliše zaštita životne sredine i propisima kojima se reguliše upravljanje posebnim kategorijama otpada.

(3) Koeficijenti Naknade za posebne kategorije otpada, po jedinici mjere za svaku vrstu proizvoda koji poslije upotrebe postaje otpad, izraženi u konvertibilnim markama nalaze se u Prilogu 3. ovog zakona, koji čini njegov sastavni dio.

(4) Fond obračunava Naknadu za posebne kategorije otpada na osnovu podnesenih polugodišnjih izvještaja o upravljanju posebnim kategorijama otpada, koje obveznik plaćanja Naknade za posebne kategorije otpada dostavlja Fondu, i to za prvo polugodište izvještaji se dostavljaju do 31. jula tekuće godine, a za drugo polugodište do 31. januara naredne godine.

(5) Uz izvještaj iz stava 4. ovog člana dostavljaju se i dokazi kojima se potvrđuje tačnost podataka navedenih u izvještaju.

(6) Fond donosi rješenje o plaćanju naknade iz člana 63i. ovog zakona, u kojem se utvrđuje visina Naknade za posebne kategorije otpada, obrazlaže način obračuna i utvrđuje način i rok plaćanja naknade u skladu sa zakonom.

(7) Dokaz o izvršenoj uplati Naknade za posebne kategorije otpada obveznik dostavlja Fondu.

(8) Izvještaji iz stava 4. ovog člana podnose se na obrascima izvještaja o upravljanju posebnim kategorijama otpada.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju obrasci izvještaja o upravljanju posebnim kategorijama otpada.

Član 63k

(1) Naknada iz člana 63i. ovog zakona obračunava se množenjem količine proizvoda koji poslije upotrebe postaje otpad sa koeficijentom naknade za taj proizvod.

(2) Naknada iz člana 63i. ovog zakona obračunava se prema formuli:

$$N = K_p \cdot K_n,$$

pri tome je:

- a) N - Naknada za posebne kategorije otpada,
- b) K_p - količina proizvoda izražena po litri, kilogramu ili komadu,
- v) K_n - koeficijenti Naknade za posebne kategorije otpada, izraženi u konvertibilnim markama.

VIII - DOZVOLE ZA UPRAVLjANJE OTPADOM

Član 64

(1) Djelatnosti upravljanja otpadom su:

- a) sakupljanje,
- b) transport,
- v) skladištenje,
- g) tretman,
- d) odlaganje otpada.

(2) Za obavljanje djelatnosti sakupljanje, skladištenje, tretman i odlaganje otpada pravno lice ili preduzetnik pribavlja dozvolu za upravljanje otpadom.

(3) Dozvola za upravljanje otpadom izdaje se za jednu ili više djelatnosti iz stava 2. ovog člana.

(4) Dozvolu iz stava 2. ovog člana izdaje Ministarstvo.

(5) Primjerak dozvola iz stava 2. ovog člana Ministarstvo dostavlja nadležnoj republičkoj inspekciji i Fondu i objavljuje na internet stranici Ministarstva.

(6) Rješenje kojim se izdaje dozvola iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalbi, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 65

Dozvola se ne izdaje za:

- a) kretanje otpada unutar lokacije proizvođača otpada,
- b) kontejnere za otpad iz domaćinstva na javnim mjestima, odnosno za lice koje prenosi otpad iz domaćinstva u kontejnere, centre za sakupljanje ili u postrojenje za upravljanje otpadom,
- v) kretanje otpada između različitih postrojenja ili lokacija istog proizvođača, sa izuzetkom opasnog otpada,
- g) prevoz otpada koji vrši sam proizvođač sa svojim vlastitim prevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za upravljanje otpadom koje za to ima dozvolu, a količine otpada ne prelaze 1000 kilograma po jednoj pošiljci, isključujući opasan otpad,
- d) vraćanje ambalaže ili iskorišćenih proizvoda od trgovaca i
- đ) fizička lica, odnosno individualne sakupljače otpada, koji sakupljaju razvrstan neopasan otpad na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Član 66

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom podnosi se elaborat u jednom štampanom primjerku i u jednom elektronskom primjerku, te dokaz o uplati administrativne takse.

(2) Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o:

- a) podnosiocu zahtjeva,
- b) postrojenju i lokaciji,
- v) kapacitetu postrojenja, izraženom na dnevnom i godišnjem nivou,
- g) vrsti, količini i porijeklu otpada,
- d) metodama i tehnologijama koje će se koristiti,

- đ) instaliranoj opremi i uređajima koji će se koristiti,
- e) broju zaposlenih i njihovim kvalifikacijama,
- ž) kvalifikovanom licu odgovornom za stručni rad.

(3) U prilogu elaborata iz stava 1. ovog člana dostavlja se sljedeća dokumentacija:

- a) rješenje o registraciji,
- b) ekološka dozvola,
- v) upotrebna dozvola,
- g) finansijska garancija ili polisa osiguranja za slučaj štete pričinjene trećim licima i životnoj sredini.

(4) Za odlaganje otpada, elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži i elemente koji se odnose na opremanje lokacije radi sprečavanja i kontrole zagađenja, a to su: prihvatni sistem za otpadne vode, prihvatni sistem za procjedne vode, sistem za prečišćavanje procjednih voda, sistem za kontrolu gasa iz deponije i sistem za sakupljanje atmosferskih voda, uspostavljanje, održavanje i zaštitu završnog pokrivača.

(5) Nositelj izrade elaborata iz stava 1. ovog člana je ovlašćeno pravno lice koje ispunjava uslove iz oblasti zaštite životne sredine u skladu sa propisom kojim se reguliše zaštita životne sredine.

(6) Ovlašćeno pravno lice iz stava 5. ovog člana je odgovorno za tačnost i kvalitet podataka sadržanih u elaboratu.

(7) U slučaju da elaborat sadrži netačne podatke ili je izrađen suprotno pravilima struke, postupa se u skladu sa propisom kojim se reguliše zaštita životne sredine.

(8) Ministarstvo može da zahtijeva i dodatne podatke, informacije ili dokumentaciju za izdavanje dozvole.

Član 67

- (1) Zahtjev za izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, skladištenje, tretman i odlaganje otpada podnosi se Ministarstvu.
- (2) Ministarstvo razmatra podneseni zahtjev, priloženu dokumentaciju i donosi rješenje kojim izdaje dozvolu podnosiocu zahtjeva ili odbija zahtjev, uz obrazloženje o razlozima odbijanja.

Član 68

(1) Dozvolom se utvrđuju uslovi za obavljanje djelatnosti odgovornog lica u postrojenju za skladištenje, tretman i odlaganje otpada.

(2) Dozvola sadrži:

- a) podatke o lokaciji,
- b) tehničke i tehnološke uslove za rad postrojenja,
- v) podatke o porijeklu, odredištu i tretmanu otpada,
- g) podatke o vrsti i količini otpada koji se tretira ili odlaže,
- d) procedure za kontrolu rada postrojenja i monitoring životne sredine,
- đ) mjere zaštite od udesa, mjere zaštite od požara, kao i procedure za zatvaranje postrojenja,
- e) visinu finansijske garancije ili drugog instrumenta za pokriće troškova rada postrojenja i
- ž) obavezu dostavljanja podataka o vrsti i količinama tretiranog i odloženog otpada, kao i o rezultatima monitoringa.

(3) Ako se dozvola izdaje za odlaganje otpada, pored podataka iz stava 2. ovog člana, sadrži i podatke o:

- a) klasi deponije (za inertni, opasni ili neopasni otpad),
- b) proceduri za prijem otpada,
- v) ukupnom kapacitetu deponije,
- g) tehničkoj dokumentaciji za izgradnju deponije i o postrojenju i opremi koja će se koristiti,
- d) operativnom planu sa rasporedom i dinamikom punjenja deponije,
- đ) planovima za zatvaranje i rekultivaciju i
- e) visini finansijske garancije ili drugog instrumenta za pokriće troškova rada deponije i naknadnog održavanja lokacije poslije zatvaranja.

(4) Dozvola za mobilno postrojenje za tretman otpada sadrži i obavezu odgovornog lica da o svakoj promjeni lokacije obavijesti Ministarstvo i dostavi odobrenje za lokaciju.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje sadržinu i izgled dozvole.

Član 69

- (1) Ministarstvo donosi rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako:
- a) zahtjev nije u skladu sa zajedničkim i lokalnim planom upravljanja otpadom,
  - b) nisu ispunjeni uslovi u pogledu metoda upravljanja otpadom i
  - v) podnositelj zahtjeva nema kvalifikovanih lica odgovornih za stručni rad u postrojenju.
- (2) U slučaju da zahtjev za izdavanje dozvole ne sadrži propisane podatke i dokumentaciju, Ministarstvo će podnosiocu zahtjeva odrediti rok za otklanjanje nedostataka, odnosno dostavljanje dokaza.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne otkloni nedostatke, odnosno ne dostavi tražene dokaze, Ministarstvo odbacuje zahtjev, u skladu sa zakonom.

Član 70

- (1) Rješenja kojima se izdaju dozvole za upravljanje otpadom izdaju se na period važenja od pet godina.
- (2) Rješenje kojim je izdata dozvola iz stava 1. ovog člana može se obnoviti, a zahtjev za obnavljanje rješenja podnosi se tri mjeseca prije isteka roka važenja rješenja radi obezbjeđenja kontinuiteta važenja dozvole.
- (3) Obnavljanje rješenja iz stava 1. ovog člana vrši se dostavljanjem dokaza kojima se utvrđuje da nije došlo do značajnih promjena uslova na osnovu kojih je izdata dozvola koja je predmet obnavljanja.
- (4) Pod dokazima iz stava 3. ovog člana podrazumijevaju se:
- a) svi zapisnici inspektora za zaštitu životne sredine o izvršenim kontrolama o ispunjenosti uslova iz dozvole koja je predmet obnove, a u periodu njenog važenja,
  - b) izjava odgovornog lica, ovjerena od organa nadležnog za ovjeru potpisa, da sa danom podnošenja zahtjeva za obnavljanje dozvole nije došlo do značajnih promjena uslova koji se odnose na postrojenje i aktivnosti za koje je izdata dozvola,
  - v) potvrda o uplati odgovarajuće administrativne takse,
  - g) drugi podaci priloženi na zahtjev Ministarstva.
- (5) Ministar donosi rješenje o obnavljanju dozvole ako se, na osnovu dokaza iz stava 4. ovog člana, utvrdi da su ispunjeni uslovi za obnavljanje rješenja.

(6) Rješenje kojim se izdaje dozvola iz stava 5. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalbi, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

(7) Lice odgovorno za upravljanje deponijom primjenjuje uslove i mjere propisane dozvolom iz člana 68. ovog zakona i nakon zatvaranja deponije.

(8) Ako se pokrene postupak stečaja ili likvidacije pravnog lica koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, a čijim radom je došlo do zagađenja lokacije, troškovi sanacije podmiruju se iz stečajne, odnosno likvidacione mase u skladu sa propisima kojima se reguliše stečajni i likvidacioni postupci.

(9) Ako pravni sljedbenik preuzima prava i obaveze lica koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, odgovornost za ispunjenje uslova i mera iz dozvole, uključujući sanaciju zagađene lokacije, prenosi se na pravnog sljedbenika.".

Član 71

(1) Rješenje kojim se izdaje dozvola za upravljanje otpadom prestaje da važi ako:

- a) istekne rok na koji je izdato rješenje,
- b) prestane da važi rješenje kojim je izdata ekološka dozvola.

(2) Rješenje kojim se izdaje dozvola za djelatnost odlaganja otpada prestaje da važi i u slučaju da se projektovani kapacitet deponije popuni prije isteka roka važenja dozvole.

(3) Rješenje kojim se izdaje dozvola za upravljanje otpadom ukida se:

- a) na osnovu inicijative inspektora koji je u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdio da odgovorno lice ne ispunjava uslove propisane dozvolom i nije postupilo, u određenom roku, po naloženim mjerama inspektora,
- b) ako je pokrenut stečajni postupak, a djelatnosti ne nastavi neko drugi,
- v) po zahtjevu preduzetnika ili pravnog lica kojem je izdata dozvola.

(4) Rješenjem iz stava 3. ovog člana utvrđuju se mjere i aktivnosti koje je potrebno sprovesti nakon prestanka rada preduzetnika ili pravnog lica kome je izdata dozvola, da bi se izbjegao rizik po životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra.

Član 72

(1) Uslovi iz dozvole mogu se promijeniti u roku važenja dozvole ako:

- a) postoji opasnost da nastane šteta ili nastane šteta po zdravlje ljudi i životnu sredinu,

- b) dođe do izmjena zakona i drugih propisa i
- v) promjene uslova u dozvoli, uslovi bezbjednosti u radu zahtijevaju reviziju, odnosno izmjenu dozvole.

(2) Ukoliko je promjena uslova iz stava 1. tačka v) ovog člana značajna, te podrazumijeva promjenu u prirodi ili funkcionalisanju, odnosno proširenje postrojenja, koja može da ima značajan negativan uticaj na ljudsko zdravlje i životnu sredinu, potrebno je pribaviti novu dozvolu u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ukoliko su potrebni dodatni podaci da bi se odredilo da li je promjena značajna, Ministarstvo će zatražiti od odgovornog lica da ih dostavi.

(4) Promjenu uslova u dozvoli, odnosno reviziju dozvole iz stava 1. ovog člana vrši Ministarstvo po službenoj dužnosti, na inicijativu nadležnog inspektora ili na zahtjev odgovornog lica.

Član 73

- (1) Ministarstvo obavještava javnost o izdatoj dozvoli putem internet stranice Ministarstva.
- (2) Javno obavještenje iz stava 1. ovog člana sadrži sljedeće podatke:
  - a) naziv i adresu lica kome je izdata dozvola i broj dozvole,
  - b) lokaciju postrojenja i
  - v) kratki opis aktivnosti.

Član 74

- (1) Fond organizuje sistem upravljanja posebnim kategorijama otpada u skladu sa članom 52. ovog zakona.
- (2) Fond donosi odluku o području sakupljanja određenog otpada na osnovu procjene tržišne vrijednosti otpada, budućih količina i analize podataka o prostornoj raspodjeli nastajanja količina otpada u prethodne dvije godine, uvažavajući Strategiju i druge planske dokumente.
- (3) Ministarstvo daje saglasnost na odluku iz stava 2. ovog člana.
- (4) Za obavljanje usluge sakupljanja i/ili tretmana određene posebne kategorije otpada za određeno područje Fond raspisuje javni poziv za podnošenje programa za obavljanje usluge sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada.
- (5) Javni poziv iz stava 4. ovog člana objavljuje se u 'Službenom glasniku Republike Srpske', sredstvima javnog informisanja i na internet stranici Fonda.

(6) Program iz stava 4. ovog člana obavezno sadrži:

- a) podatke o vrsti posebne kategorije otpada na koju se odnosi program,
- b) ponudu cijene za obavljanje usluge sakupljanja i/ili tretmana određene posebne kategorije otpada,
- v) dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana određene posebne kategorije otpada,
- g) elaborat na osnovu kojeg je izdata dozvola iz stava 4. tačka v) ovog člana,
- d) ovjerenu foto-kopiju potvrde o poreskoj registraciji (JIB),
- đ) potvrdu o izmirenim poreskim obavezama od Poreske uprave Republike Srpske, ne stariju od šest mjeseci,
- e) dokument koji izdaje nadležni sud s ciljem dokazivanja da podnosiocu prijave na javni poziv nije izrečena sankcija za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa i sankcija za prekršaj u vezi sa poslovanjem, u periodu od pet godina prije datuma dostavljanja programa,
- ž) izjavu da je podnositelj programa spreman da obezbijedi instrument osiguranja u skladu sa zaključenim ugovorom (potpis od odgovornog lica i ovjen pečatom),
- z) uvjerenje da podnositelj programa nije pod stečajem ili pred likvidacijom, ili u određenom aranžmanu sa povjeriocima, ili je obustavio ili ograničio aktivnosti, ili se radi o sličnim situacijama.

(7) Fond donosi uputstvo o načinu izrade programa iz stava 4. ovog člana.

(8) Obavljanje djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana određene posebne kategorije otpada za određeno područje može se povjeriti na rok od pet godina.

(9) Fond donosi odluku o odabiru najprihvativijeg programa za obavljanje usluge sakupljanja i/ili tretmana određene posebne kategorije otpada za određeno područje.

(10) Odluka iz stava 9. ovog člana sadrži:

- a) opis djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada,
- b) vrstu posebne kategorije otpada,
- v) područje na kojem će se obavljati djelatnost sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada,
- g) rok trajanja obavljanja djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada,

- d) prava i obaveze odabranog podnosioca programa,
- đ) rok u kojem je odabrani podnositelj programa obavezan da potpiše ugovor sa Fondom o obavljanju djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada,
- e) druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada u skladu sa ovim zakonom i opštim aktima Fonda. (11) Ugovor iz stava 10. tačka đ) sadrži:
  - a) obaveze Fonda i odabranog podnosioca najprihvativijeg programa,
  - b) garanciju ili instrument osiguranja odabranog podnosioca najprihvativijeg programa,
  - v) način isplate cijene usluge,
  - g) način i rok dostavljanja izvještaja,
  - d) način prestanka ugovora prije isteka roka na koji je zaključen ugovor,
- đ) druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti sakupljanja i/ili tretmana posebne kategorije otpada u skladu sa ovim zakonom i opštim aktima Fonda.

IX - PREKOGRANIČNO KRETANJE OTPADA

Član 75

- (1) Prekogranično kretanje otpada vrši se u skladu sa ovim zakonom, posebnim propisima, kao i međunarodnim pravom kojim se uređuje prekogranično kretanje otpada.
- (2) Prekogranično kretanje otpada prati dokumentacija o kretanju otpada od mjesta gdje je kretanje otpada počelo do njegovog konačnog odredišta u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Izvozi se otpad za čiji tretman ili odlaganje na ekološki prihvatljiv i efikasan način nema tehničkih mogućnosti i postrojenja u Republici.
- (4) Neopasan otpad se može uvoziti u Republiku radi tretmana pod uslovom da postoji postrojenje za tretman tog otpada.
- (5) Zabranjen je uvoz otpada radi odlaganja i iskorišćavanja u energetske svrhe, izuzev RDF-a, ukoliko postoje postrojenja sa tehničkim i tehnološkim mogućnostima za njegovo korišćenje.
- (6) Zabranjen je uvoz opasnog otpada u Republiku.
- (7) Prekogranično kretanje otpada vrši se pod uslovom da se otpad pakuje, obilježava i transportuje na način kojim se obezbjeđuju uslovi za najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(8) Lice koje ima svojstvo prevoznika u skladu sa propisima kojim se reguliše međunarodni prevoz u javnom saobraćaju obavezno je da posjeduje dozvolu za obavljanje javnog prevoza stvari i uvjerenje o sposobnosti lica za obavljanje međunarodnog javnog prevoza.

Član 76

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada podnosi se u skladu sa zakonom.

(2) Za svako prekogranično kretanje otpada, uz zahtjev za izdavanje dozvole, Ministarstvu se podnosi dokumentacija koja sadrži:

- a) ugovor zaključen između uvoznika i izvoznika,
- b) opštu i posebnu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev u skladu sa posebnim propisom i
- v) druge dokaze i dokumentaciju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

(3) Za prekogranično kretanje otpada podnositelj zahtjeva obezbjeđuje odgovarajuću finansijsku garanciju i polisu osiguranja ili drugi oblik osiguranja zavisno od zahtjeva države uvoza ili tranzita, u iznosu koji je potreban za troškove tretmana otpada, kao i za troškove sanacije u slučaju udesa.

(4) Ministarstvo donosi odluku po zahtjevu za odobravanje uvoza, izvoza i tranzita otpada na osnovu činjenica sadržanih u dokumentaciji koja se podnosi uz zahtjev, pri čemu posebno uzima u obzir:

- a) da li je uvoz/izvoz otpada zabranjen za potrebe ponovnog iskorišćenja ili odlaganja u državi uvoza/izvoza,
- b) da li država izvoza/tranzita/uvoza primjenjuje sistem obavještavanja o prekograničnom kretanju otpada koji nije opasan otpad,
- v) da li će se sa otpadom namijenjenim za ponovno iskorišćenje ili odlaganje postupati na ekološki prihvatljiv način,
- g) stanje prerađivačkih kapaciteta na teritoriji Republike, podatke o raspoloživim i potrebnim količinama otpada kao sekundarne sirovine koje vodi Fond i
- d) ciljeve prerade za određene vrste otpada.

(5) Dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada na čije se prekogranično kretanje primjenjuje kontrolni postupak propisan potvrđenim međunarodnim ugovorom izdaje se u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

(6) Uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja u više pošiljki odobrava se za period do godinu dana.

(7) Podnositelj zahtjeva može zatražiti dozvolu za uvoz, izvoz i tranzit više pošiljki u slučaju kada se radi o otpadu istih fizičko-hemijskih osobina, koji se otprema na isto odredište preko istih graničnih prelaza.

(8) Izvoznik, odnosno uvoznik je dužan da do 31. marta tekuće godine dostavi Ministarstvu podatke o izvršenom izvozu, odnosno uvozu otpada za prethodnu godinu.

(9) Ako izvoznik ne dostavi podatke iz stava 7. ovog člana Ministarstvo izvozniku zabranjuje dalji izvoz otpada sve dok izvoznik ne dostavi podatke i o zabrani obavještava organ nadležan za poslove carine.

(10) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje opštu i posebnu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev iz stava 1. ovog člana.

(11) Vlada donosi uredbu kojom propisuje:

- a) listu opasnog otpada čiji je uvoz zabranjen,
- b) listu opasnog otpada koji se može uvoziti,
- v) listu opasnog otpada čiji je izvoz i tranzit dozvoljen,
- g) listu neopasnog otpada čiji je uvoz, izvoz i tranzit dozvoljen,
- d) listu neopasnog otpada za koji se ne izdaje dozvola, sa dokumentacijom koja prati prekogranično kretanje,
- đ) sadržinu, izgled i uputstvo za popunjavanje Obavještenja o prekograničnom kretanju otpada i
- e) sadržinu, izgled i uputstvo za popunjavanje Dokumenta o prekograničnom kretanju otpada.

Član 77

Zabranjeno je prekogranično kretanje otpada ako:

- a) sve zemlje koje učestvuju nisu obaviještene,
- b) sve zemlje koje učestvuju nisu izdale dozvolu, ukoliko je riječ o prekograničnom kretanju opasnog otpada,
- v) izdata dozvola predstavlja falsifikat ili je pribavljena prevarom,
- g) se vrši suprotno izdatoj dozvoli,

d) se vrši namjerno odlaganje otpada suprotno odredbama ovog zakona i opštim principima međunarodnog zakonodavstva o zaštiti životne sredine.

Član 78

(1) U slučaju prekograničnog kretanja opasnog otpada iz Republike, Ministarstvo obavještava nadležne organe država tranzita i uvoza u formi prethodnog obavještenja, praćenog odgovarajućom dokumentacijom u skladu sa propisom kojim se utvrđuju liste otpada i dokumenti za prekogranično kretanje otpada.

(2) Ministarstvo izdaje dozvolu za prekogranično kretanje opasnog otpada nakon što primi akte nadležnih organa iz stava 1. ovog člana, kojima se odobrava tranzit i uvoz opasnog otpada.

(3) Ako prekogranično kretanje opasnog otpada za koje je izdata dozvola iz stava 2. ovog člana ne može da se izvrši u skladu sa prethodno odobrenom dokumentacijom, odnosno ako se u roku od 90 dana od dana dolaska opasnog otpada na odredište u državi uvoza ne nađe rješenje za tretman ili odlaganje opasnog otpada na ekološki prihvatljiv način, Republika je dužna da dozvoli vraćanje otpada, o trošku izvoznika.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana, izvoznik, odnosno lice koje ima dozvolu za prekogranično kretanje opasnog otpada, obavještava Ministarstvo, nadležnu inspekciju i organ nadležan za poslove carine, koji omogućavaju nesmetano vraćanje opasnog otpada u Republiku.

(5) Na osnovu obavještenja iz stava 4. ovog člana, Ministarstvo daje saglasnost za vraćanje opasnog otpada u Republiku.

X - IZVJEŠTAVANjE O OTPADU I BAZA PODATAKA

Član 79

(1) Za potrebe ostvarivanja ciljeva Strategije, kao i zbog cijelovitog uvida u stanje životne sredine, Ministarstvo izrađuje Izvještaj o upravljanju otpadom na teritoriji Republike, koji je sastavni dio Izvještaja o stanju životne sredine.

(2) Izvještaj o realizaciji zajedničkog ili lokalnog plana upravljanja otpadom pripremaju nadležna odjeljenja za zaštitu životne sredine u jedinicama lokalne samouprave i dostavljaju skupštini jedinice lokalne samouprave na razmatranje.

(3) Izvještaj iz stava 2. ovog člana skupština jedinice lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu.

Član 80

(1) Proizvođač i vlasnik otpada, izuzev domaćinstva, dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o otpadu i dostavlja redovni godišnji izvještaj Fondu.

(2) Pravna lica, odnosno preduzetnici koji učestvuju u prometu otpada dužni su da Fondu dostavljaju podatke o vrsti i količini otpada, uključujući i sekundarne sirovine koje su stavljenе u promet, na propisan način.

(3) Izvještaj iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o: vrsti, količini, porijeklu, karakterizaciji i klasifikaciji, sastavu, skladištenju, transportu, uvozu, izvozu, tretmanu i odlaganju nastalog otpada, kao i otpada primljenog u postrojenje za upravljanje otpadom.

(4) Proizvođač i vlasnik otpada čuva najmanje pet godina osnovna dokumenta i podatke iz izvještaja iz stava 1. ovog člana.

(5) Jedinica lokalne samouprave vodi i čuva evidenciju o prikupljenom komunalnom otpadu, kao i popis neuređenih deponija i podatke o tome dostavlja Fondu.

(6) Fond čuva originale izvještaja o otpadu najmanje 25 godina za potrebe statistike Republike o proizvodnji otpada.

(7) Fond jedanput godišnje, najkasnije do 31. maja tekuće godine, kao i po potrebi, odnosno na zahtev, dostavlja informaciju o prikupljenim podacima i podacima iz dostavljenih izvještaja Ministarstvu.

(8) Ministar donosi:

a) pravilnik kojim se propisuje obrazac dnevne evidencije i godišnjeg izvještaja o otpadu sa uputstvom za njegovo popunjavanje,

b) pravilnik kojim se propisuje metodologija za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave i

v) pravilnik kojim se propisuje metodologija za prikupljanje podataka o vrstama i količinama otpada, uključujući i sekundarne sirovine, koje su stavljenе u promet.

Član 80a

(1) Informacioni sistem za registrovanje podataka o upravljanju otpadom (u daljem tekstu: informacioni sistem o otpadu) je dio jedinstvenog informacionog sistema zaštite životne sredine i predstavlja niz međusobno povezanih baza podataka i izvora podataka o svim vrstama, količinama i kategorijama otpada, kao i o subjektima i infrastrukturi sistema upravljanja otpadom.

(2) Fond uspostavlja, organizuje i vodi informacioni sistem o otpadu u Republici.

(3) Podatke iz stava 1. ovog člana Fondu dostavljaju subjekti izvještavanja koji se u skladu sa ovim zakonom bave djelatnošću upravljanja otpadom.

(4) Sadržina, način prikupljanja podataka i vođenja informacionog sistema o otpadu, metodologija, struktura, kategorija podataka, kao i način upravljanja podacima, uređuje se posebnim propisom Vlade.

Član 81

(1) Registar izdatih dozvola ustanovljava i vodi Ministarstvo i podatke iz registra dostavlja Fondu.

(2) Registar izdatih dozvola je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o izdatim dozvolama za upravljanje otpadom i dozvolama za uvoz, izvoz i tranzit otpada.

(3) Podaci upisani u registar izdatih dozvola su javni.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje sadržinu, način vođenja i izgled registra izdatih dozvola za upravljanje otpadom.

XI - FINANSIRANjE UPRAVLjANjA OTPADOM

Član 82

Troškovi upravljanja otpadom utvrđuju se prema količini i svojstvima otpada u skladu sa načelom "zagađivač plaća" i obuhvataju:

- a) troškove odvojenog sakupljanja otpada,
- b) troškove prevoza otpada,
- v) troškove drugih mjera upravljanja otpadom koje nisu pokrivene prihodom ostvarenim prometom otpada,
- g) troškove uklanjanja otpada koji je nepoznato lice odložilo izvan deponije i
- d) troškove projektovanja i izgradnje postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada, troškove rada postrojenja, troškove zatvaranja, njegovog naknadnog održavanja nakon prestanka njegovog rada.

Član 83

(1) Proizvođač ili vlasnik otpada snosi troškove sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u skladu sa zakonom.

(2) Troškove uklanjanja otpada odloženog izvan deponije, čije porijeklo ne može da se utvrdi, odnosno ustanovi njegova veza sa proizvođačem, odnosno licem koje ga je odložilo, snosi jedinica lokalne samouprave.

(3) Domaćinstva snose troškove upravljanja otpadom u skladu sa propisima kojima se uređuju komunalne djelatnosti.

Član 84

(1) Pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada naplaćuje svoje usluge prema cijeni utvrđenoj u skladu sa posebnim propisima.

(2) Proizvođač ili uvoznik proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebni tokovi otpada, plaća naknadu u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

(3) Proizvođač i uvoznik iz stava 2. ovog člana dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda, odnosno dostavlja redovni godišnji izvještaj Fondu.

(4) Naknade iz stava 2. ovog člana uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike, raspoređuju na račun Fonda i namjenski koriste za investicione i operativne troškove upravljanja posebnim tokovima otpada putem Fonda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom.

(5) (*brisano*)

Član 84a

(1) Finansijske garancije predstavljaju instrument obezbjeđenja za pokrivanje troškova sanacije štete prouzrokovane obavljanjem djelatnosti upravljanja otpadom na teritoriji Republike, kao i zagađenja prouzrokovanih prekograničnim transportom otpada.

(2) Finansijske garancije iz stava 1. ovog člana kojima se osigurava upravljanje otpadom mogu biti polisa osiguranja ili finansijska garancija banke.

Član 85

(1) Sprovođenje Strategije i planova upravljanja otpadom, kao i izgradnja postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada, finansira se iz namjenskih sredstava Fonda, u skladu sa propisima o Fondu, kao i kredita, donacija i sredstava pravnih i fizičkih lica koja upravljaju otpadom, naknada i drugih izvora finansiranja, u skladu sa zakonom.

(2) Sprovođenje zajedničkih i lokalnih planova upravljanja otpadom, kao i izgradnja postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada finansira se iz namjenskih sredstava Fonda, u skladu sa propisima o Fondu, kao i namjenskih sredstava budžeta jedinica lokalne samouprave, kredita, donacija i sredstava pravnih i fizičkih lica koja upravljaju otpadom, naknada i drugih izvora finansiranja, u skladu sa zakonom.

Član 86

Namjenska sredstva iz člana 85. ovog zakona koriste se za:

- a) izgradnju postrojenja za upravljanje otpadom,
- b) unapređivanje organizacije upravljanja otpadom,
- v) upravljanje istrošenim baterijama i akumulatorima, otpadnim uljima, otpadnim gumama, otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, otpadom od fluorescentnih cijevi koje sadrže živu, otpadnim vozilima i medicinskim otpadom,
- g) podsticanje odvojenog sakupljanja otpada,
- d) podsticanje tržišta recikliranih materijala,
- đ) sprovođenje zajedničkih i lokalnih planova upravljanja otpadom iz čl. 19. i 20. ovog zakona,
- e) razvoj informacionog sistema za upravljanje otpadom,
- ž) pomoć u razvoju i primjeni novih tehnologija za tretman otpada,
- z) sanaciju dugogodišnjeg zagađenja otpadom,
- i) programe obrazovanja i jačanja svijesti javnosti o pitanjima zaštite životne sredine i upravljanja otpadom i
- j) druge troškove, u skladu sa zakonom.

Član 87

Plaćanje troškova administrativnih taksa za izdavanje dozvola propisanih ovim zakonom vrši se u skladu sa propisima o administrativnim taksama.

XII - NADZOR

Član 88

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, kao i nadzor nad radom Fonda i ovlašćenih pravnih lica, u vršenju povjerenih poslova, vrši Ministarstvo.

Član 89

- (1) Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori Republičke uprave za inspekcijske poslove i inspektori jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: inspektor).
- (2) Nadzor iz stava 1. ovog člana vrši se u saradnji sa carinskim i policijskim organima.

(3) Republički ekološki inspektorji vrše inspekcijski nadzor nad sprovođenjem mjera utvrđenih u strateško-planskim aktima i rješenjima Ministarstva koja se izdaju u skladu sa ovim zakonom, te mogu obavljati i poslove inspekcijskog nadzora u dijelu iz nadležnosti ekoloških inspektora u jedinicama lokalne samouprave, u skladu sa posebnim propisom kojim se reguliše inspekcijski nadzor.

(4) Ekološki inspektorji u jedinicama lokalne samouprave vrše inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje i sprovođenje sistema upravljanja otpadom na teritoriji jedinice lokalne samouprave, te mogu obavljati i poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti republičkog ekološkog inspektora na osnovu posebnog ovlašćenja Republičke uprave za inspekcijske poslove u skladu sa posebnim propisom kojim se reguliše inspekcijski nadzor.

(5) Republički ekološki inspektorji i republički zdravstveni inspektorji vrše inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona u dijelu koji se odnosi na upravljanje medicinskim otpadom, svaki u okviru svoje nadležnosti.

(6) Republički ekološki inspektorji i republički tržišni inspektorji vrše inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, svaki u okviru svoje nadležnosti, u dijelu koji se odnosi na proizvode koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada, a za koje se plaća Naknada za posebne kategorije otpada.

(7) Komunalno-inspekcijski nadzor nad postupanjem sa neopasnim komunalnim i građevinskim otpadom na teritoriji jedinice lokalne samouprave vrši se u skladu sa propisima kojim se regulišu komunalne djelatnosti.

Član 90

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da provjerava i kontroliše:

- a) sprovođenje i ažuriranje planova upravljanja otpadom,
- b) upotrebu i korišćenje odgovarajućih tehnologija i efikasnog korišćenja sirovina i energije,
- v) postupanje jedinica lokalne samouprave u skladu sa zaključenim sporazumom o zajedničkom odlaganju otpada,
- g) upravljanje otpadom u postrojenjima koja stvaraju otpad, primjenu mjera i postupaka za smanjenje njegovih količina ili opasnih svojstava, klasifikaciju, sakupljanje, skladištenje, tretman, transport i odlaganje otpada,
- d) tehničke karakteristike i kapacitete, organizaciju i rad postrojenja za upravljanje otpadom, uključujući monitoring, metode tretmana i mjere predostrožnosti u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli,

- đ) ispunjenost uslova za izgradnju i rad postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada,
- e) postupanje sa otpadom u toku njegovog sakupljanja i transporta, odnosno u toku njegovog kretanja,
- ž) postupanje sa otpadom u prekograničnom kretanju na poziv carinskih službenika,
- z) ispunjenost uslova za rad, zatvaranje i rekultivaciju postojećih deponija otpada i nadzor nad deponijom poslije njenog zatvaranja u periodu od najmanje 30 godina,
- i) postupak klasifikacije, skladištenja, pakovanja, obilježavanja i transporta opasnog otpada, u skladu sa ovim i drugim zakonom,
- j) postupanje sa otpadom u skladu sa propisanim obavezama upravljanja posebnim tokovima otpada,
- k) primjenu propisanih mjera i postupaka za sprečavanje udesa i u slučaju udesa,
- l) propisane zabrane i ograničenja,
- lj) rad lica odgovornog za upravljanje otpadom i kvalifikovanog lica odgovornog za stručni rad u postrojenju za upravljanje otpadom,
- m) vođenje i čuvanje propisane evidencije sa podacima o porijeklu, odredištu, tretmanu, vrsti i količini otpada i
- n) sprovođenje drugih propisanih mjera i postupaka upravljanja otpadom.

Član 91

- (1) U vršenju poslova iz člana 90. ovog zakona inspektor je ovlašćen da:
  - a) naredi sprovođenje plana upravljanja otpadom i njegovo ažuriranje,
  - b) naredi zajedničko obezbjeđivanje i sprovođenje upravljanja otpadom na teritoriji jedinica lokalne samouprave,
  - v) zabrani korišćenje tehnologije i rad postrojenja koja ne ispunjavaju uslove za smanjenje nastajanja otpada i efikasno korišćenje sirovina,
  - g) naredi proizvođaču otpada da izvrši klasifikaciju otpada i pribavi dokaze o karakterizaciji otpada, odnosno upotreboj vrijednosti reciklabilnog materijala,
  - d) naredi proizvođaču, odnosno vlasniku otpada, odvojeno sakupljanje otpada u skladu sa potrebama budućeg tretmana,

- đ) naredi proizvođaču otpada da preda otpad pravnom ili fizičkom licu koje je ovlašćeno za upravljanje otpadom, ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom u skladu sa ovim zakonom,
- e) naredi proizvođaču otpada da vodi i čuva propisane evidencije, licu koje vrši promet da dostavlja podatke o vrsti i količini otpada, uključujući i sekundarne sirovine koje su stavljene u promet,
- ž) naredi proizvođaču otpada da odredi lice odgovorno za upravljanje otpadom,
- z) zabrani svako kretanje otpada suprotno uslovima u dozvoli izdatoj u skladu sa ovim zakonom,
- i) zabrani tretman otpada suprotno uslovima iz dozvole,
- j) zabrani rad postrojenja i upotrebu opreme za tretman otpada koja se ne koristi u skladu sa tehničkim uputstvom,
- k) zabrani tretman otpada ako otpad nije obezbijeden i zaštićen od rasipanja i curenja,
- l) zabrani prijem i odlaganje otpada na deponiji suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- lj) naredi sprovođenje mjera kojima se obezbjeđuje zaštita životne sredine na deponiji u skladu sa zakonom,
- m) naredi sprovođenje rekultivacije deponije poslije njenog zatvaranja i nadzor nad deponijom u periodu od najmanje 30 godina, u cilju smanjenja rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- n) naredi pravnom licu, koje obavlja poslove upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom, da odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju za upravljanje otpadom,
- nj) naredi pravnom licu, koje obavlja poslove upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom, da vodi i čuva propisane evidencije,
- o) zabrani izgradnju i rad postrojenja za upravljanje otpadom koje ne ispunjava tehničke i druge uslove propisane ovim i drugim zakonom,
- p) zabrani skladištenje, tretman ili odlaganje otpada van postrojenja za upravljanje otpadom koje ima dozvolu,
- r) naredi licu koje vrši sakupljanje, odnosno transport otpada, da otpad sakuplja od proizvođača ili vlasnika i da ga transportuje do postrojenja koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, odnosno do centra za sakupljanje, transfer stanice ili postrojenja za tretman ili odlaganje,
- s) naredi licu, koje vrši sakupljanje i/ili transport otpada, da obezbijedi odvojen prevoz različitih vrsta otpada, naročito opasnog otpada,

- t) zabrani sakupljanje i/ili transport opasnog otpada sa drugim otpadom,
- ć) zabrani utovar i transport otpada ako se ne obavlja u zatvorenom vozilu, kontejneru ili na drugi odgovarajući način koji onemogućava rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara ili istovara,
- u) naredi prevozniku otpada da, u slučaju zagađenja nastalog tokom transporta, izvrši čišćenje i dovođenje zagađenog područja u zadovoljavajuće stanje,
- f) zabrani transport opasnog otpada bez propisane dokumentacije,
- h) zabrani skladištenje otpada na mjestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada i/ili nemaju dozvolu za skladištenje, kao i ako je istekao propisani period skladištenja,
- c) zabrani tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- č) zabrani rad postrojenja i korišćenje opreme za tretman otpada za koje nije dobijena dozvola,
- dž) zabrani rad mobilnog postrojenja za tretman otpada koje nema odobrenje za lokaciju, odnosno dozvolu,
- š) naredi odvojeno sakupljanje, skladištenje i tretman sekundarnih sirovina,
- aa) zabrani fizičko-hemijski i hemijski tretman otpada koji se vrši suprotno odredbama ovog zakona,
- ab) zabrani biološki tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- av) zabrani termički tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- ag) zabrani rad deponije koja ne ispunjava propisane tehničke, tehnološke i druge uslove i zahtjeve,
- ad) zabrani odlaganje otpada koji nije prethodno podvrgnut tretmanu i odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji, odnosno deponiji,
- ađ) zabrani miješanje komunalnog otpada sa opasnim otpadom,
- ae) zabrani odlaganje komunalnog otpada suprotno zakonu i uslovima u izdatoj dozvoli,
- až) naredi selekciju radi reciklaže i sakupljanje opasnog otpada iz domaćinstava,
- az) zabrani sakupljanje, skladištenje, transport, tretman i odlaganje opasnog otpada koji nije obilježen i upakovan na način kojim se obezbjeđuje minimalan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu,

- ai) zabrani miješanje različitih vrsta opasnog otpada, osim pod nadzorom kvalifikovanog lica i u postupku tretmana opasnog otpada,
- aj) zabrani odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne komponente i njihova svojstva, masa i zapremina,
- ak) zabrani razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu,
- al) zabrani kretanje otpada bez dokumenta o kretanju otpada, odnosno dokumenta o kretanju opasnog otpada,
- alj) zabrani svaku radnju ili akt kojim se upravlja posebnim tokovima otpada suprotno ovom zakonu,
- am) naredi proizvođaču i uvozniku, odnosno vlasniku otpada primjenu ili izvršenje posebnih mjera upravljanja tokovima otpada propisanih ovim zakonom,
- an) zabrani sakupljanje i transport otpada izvan teritorije za koju je izdata dozvola,
- anj) zabrani uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja suprotno odredbama ovog i drugog zakona,
- ao) naredi licu koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, primjenu i sprovođenje mjera propisanih za slučaj udesa,
- ap) naredi licu koje ima dozvolu za upravljanje otpadom dostavljanje odgovarajućih podataka i izvještaja u skladu sa ovim zakonom,
- ar) zabrani svaku radnju ili akt protivan odredbama ovog zakona i
- as) naredi izvršenje drugih propisanih obaveza u određenom roku.

(2) Ako inspektor u vršenju poslova iz člana 90. ovog zakona utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona kojim se uređuje prevoz i transport, zaštita zdravlja ljudi i životinja, promet lijekova i/ili drugih zakona, dužan je da o tome, bez odgađanja, obavijesti drugog nadležnog inspektora.

(3) U vršenju inspekcijskih poslova inspektor može privremeno oduzeti predmete, opremu ili uređaje čija upotreba nije dozvoljena ili koji su nastali, odnosno kojima su izvršene nedozvoljene radnje.

(4) U slučajevima kada inspektor utvrди takve povrede zakona za koje su istovremeno propisane i nadležnosti drugih inspekcijskih organa, obavezan je da, bez odgađanja, obavijesti ministra da bi se zajednički izvršio nadzor i preuzele odgovarajuće mjere.

(5) U vršenju nadzora nad primjenom mjera i postupaka upravljanja otpadom inspektor ima i ovlašćenja i dužnosti utvrđene drugim propisima.

XIII - KAZNENE ODREDBE

Član 92

- (1) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se pravno lice i preduzetnik ako:
- a) proizvodi i stavlja na tržište proizvode i ambalažu koji sadrže materijale i opasne supstance u količinama i/ili koncentracijama suprotno članu 30. stav 3. ovog zakona,
  - b) obavlja poslove bez plana upravljanja otpadom ili ne vrši njegovo ažuriranje u propisanom roku suprotno članu 31. ovog zakona,
  - v) ne pribavi dozvolu za tretman otpada i poslove tretmana otpada ne obavlja u skladu sa dozvolom, ne objavi listu otpada za čiji tretman ima dozvolu, ne obezbjeđuje otpad i ne zaštitи ga od rasipanja i curenja ili u slučaju udesa bez odgađanja ne obavijesti nadležni organ, u skladu sa članom 34. t. b), v), d) i đ) ovog zakona,
  - g) ne pribavi dozvolu za odlaganje otpada i otpad ne odlaže u skladu sa tom dozvolom, ne obezbijedi sprovođenje propisanih mjera kojima se obezbjeđuje zaštita životne sredine, ako ne obezbijedi rekultivaciju deponije i nadzor nad deponijom poslije njenog zatvaranja u periodu od najmanje 30 godina ili u slučaju udesa na deponiji bez odgađanja ne obavijesti nadležni organ, u skladu sa članom 35. stav 1. t. b), v), g) i d) ovog zakona,
  - d) na deponiju primi otpad koji ne ispunjava uslove o odlaganju otpada propisane dozvolom suprotno članu 35. stav 2. ovog zakona ili ako o odbijanju prihvatanja ne obavijesti nadležni organ u skladu sa članom 35. st. 2. i 3. ovog zakona,
  - đ) gradi postrojenje ili obavlja djelatnost u postrojenju za upravljanje otpadom koje nema dozvolu za obavljanje tih djelatnosti, suprotno članu 38. st. 1. i 2. ovog zakona,
  - e) skladišti otpad na mjestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama ili po isteku propisanog roka za privremeno skladištenje suprotno članu 41. ovog zakona,
  - ž) tretman otpada obavlja suprotno odredbama ovog zakona ili za mobilno postrojenje za tretman otpada ne pribavi dozvolu, odnosno odobrenje za lokaciju koju izdaje jedinica lokalne samouprave u skladu sa članom 42. st. 1, 3. i 4. ovog zakona,
  - z) vrši fizičko-hemijski tretman otpada suprotno uslovima propisanim članom 44. ovog zakona,
  - i) vrši biološki tretman otpada suprotno uslovima propisanim članom 45. ovog zakona,
  - j) vrši termički tretman otpada suprotno uslovima propisanim članom 46. ovog zakona,

k) vrši odlaganje otpada na lokaciji koja ne ispunjava tehničke, tehnološke i druge propisane uslove, odnosno suprotno uslovima utvrđenim u dozvoli ili bez prethodnog tretmana ili odlaže opasan otpad zajedno sa drugim vrstama otpada, suprotno članu 47. st. 2, 4. i 6. ovog zakona,

l) prilikom sakupljanja, razvrstavanja, skladištenja, transporta, ponovnog iskorišćenja i odlaganja opasan otpad ne upakuje i ne obilježi na odgovarajući način propisan članom 49. st. 2. i 3. ovog zakona,

lj) miješa različite kategorije opasnog otpada, osim u slučaju kada je to dozvoljeno, odlaže opasan otpad bez prethodnog tretmana ili vrši razblaživanje opasnog otpada radi njegovog ispuštanja u životnu sredinu suprotno članu 49. st. 4, 5. i 6. ovog zakona,

m) obavlja upravljanje otpadom bez dozvole ili suprotno izdatoj dozvoli u skladu sa čl. 63e. i 64. ovog zakona,

n) vrši uvoz, izvoz ili tranzit otpada suprotno uslovima i načinu propisanim u čl. 75, 76. i 78. ovog zakona i

nj) ne plati naknadu u skladu sa čl. 63, 63ž. i 63j. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 KM do 4.000 KM.

(3) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana strano pravno lice ako ima predstavništvo na teritoriji Republike i/ili ako je prekršaj učinjen na teritoriji Republike njegovim prevoznim sredstvom.

(4) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 4.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u stranom pravnom licu.

Član 93

Za prekršaj iz člana 92. ovog zakona mogu se izreći i sljedeće zaštitne mjere za period koji nije kraći od 30 dana niti duži od šest mjeseci:

a) zabrana pravnom licu da se bavi određenom privrednom djelatnošću i

b) zabrana odgovornom licu da vrši određene dužnosti.

Član 94

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

a) ne klasificuje otpad, odnosno ne izvrši ispitivanje otpada u skladu sa članom 14. st. 4. i 5. ovog zakona,

- b) postupa suprotno članu 31. stav 1. ovog zakona,
  - v) obavlja transport otpada suprotno članu 33. ovog zakona,
  - g) ne vodi propisane evidencije kao odgovorno lice na deponiji ili ne odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju, odnosno na deponiji u skladu sa članom 34. t. e) i ž) i članom 35. stav 1. t. đ) i e) ovog zakona,
  - d) ne preda otpad licu koje obavlja djelatnost upravljanja otpadom u skladu sa članom 37. stav 2. ovog zakona i ne popuni dokument o kretanju otpada ili dokument o kretanju opasnog otpada sa tačnim podacima, u skladu sa članom 37. stav 4. ovog zakona,
  - đ) sakupljanje i transport otpada ne vrši u skladu sa članom 40. ovog zakona,
  - e) postupa sa komunalnim otpadom suprotno članu 48. ovog zakona,
  - ž) ne poseduje dokument o kretanju otpada u skladu sa članom 50. st. 1. do 5. ovog zakona,
  - z) ne poseduje dokument o kretanju opasnog otpada u skladu sa članom 51. st. 1. do 6. ovog zakona,
  - i) upravlja posebnim tokovima otpada suprotno odredbama čl. 52. do 63k. ovog zakona,
  - j) ne vodi, ne dostavlja i ne čuva odgovarajuće podatke i izvještaje u skladu sa članom 80. st. 1, 2. i 4. i članom 80a. stav 3. ovog zakona,
  - k) ne vodi i ne čuva dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda, odnosno ne dostavlja izvještaj Fondu u skladu sa članom 84. stav 3. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 2.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.
- (4) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave ili imalac javnih ovlašćenja, ako ne obezbijedi i ne sprovodi upravljanje otpadom na teritoriji jedinice lokalne samouprave pod uslovima i na način utvrđenim čl. 26, 27, 47, 79, 99. i 100. ovog zakona i Strategijom.

Član 95

Za prekršaj iz člana 94. ovog zakona može se uz kaznu izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja, odnosno koji su nastali izvršenjem prekršaja.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 96

(1) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- a) propis iz člana 46. stav 7. ovog zakona,
- b) propis iz člana 47. stav 7. ovog zakona,
- v) propis iz člana 76. stav 11. ovog zakona,

(2) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis iz člana 63z. ovog zakona:

- a) propis iz člana 63v. ovog zakona i
- b) propis iz člana 63z. ovog zakona.

(3) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis iz člana 80a. stav 4. ovog zakona.

Član 97

(1) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- a) propis iz člana 14. stav 6. ovog zakona,
- b) propis iz člana 43. stav 5. ovog zakona,
- v) propis iz člana 47. stav 8. ovog zakona,
- g) propis iz člana 49. stav 7. ovog zakona,
- d) propis iz člana 50. stav 6. ovog zakona,
- đ) propis iz člana 51. stav 9. ovog zakona,
- e) propis iz člana 53. stav 8. ovog zakona,
- ž) propis iz člana 54. stav 3. ovog zakona,
- z) propis iz člana 55. stav 10. ovog zakona,
- i) propis iz člana 57. stav 10. ovog zakona,

- j) propis iz člana 58. stav 4. ovog zakona,
- k) propis iz člana 59. stav 4. ovog zakona,
- l) propis iz člana 60. stav 8. ovog zakona,
- lj) propis iz člana 62. stav 5. ovog zakona,
- m) propis iz člana 68. stav 5. ovog zakona,
- n) propis iz člana 76. stav 10. ovog zakona,
- nj) propis iz člana 80. stav 8. ovog zakona i
- o) propis iz člana 81. stav 4. ovog zakona.

(2) Ministar nadležan za poslove zaštite zdravlja i socijalne zaštite, u saradnji sa ministrom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće propis iz člana 61. stav 4. ovog zakona.

(3) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- a) propis iz člana 52a. stav 9. ovog zakona,
- b) propis iz člana 63j. stav 9. ovog zakona.

(4) Ministar nadležan za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u saradnji sa ministrom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće propis iz člana 62b. stav 3. ovog zakona.

Član 98

Pravna i fizička lica uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 99

(1) Odgovorna lica postojećih deponija komunalnog otpada na čijem području nisu uspostavljene zajedničke deponije za odlaganje otpada i koje nisu izgrađene u skladu sa ovim zakonom, kao i odgovorna lica već uspostavljenih zajedničkih deponija za odlaganje otpada koje nisu izgrađene u skladu sa ovim zakonom, dužna su da do 31. decembra 2021. godine dostave Ministarstvu na razmatranje Program mjera sa dinamikom prilagođavanja rada deponije (u daljem tekstu: Program mjera) u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim se uređuju postupak odobravanja i sadržaj Programa mjera, kao i minimalne uslove koji moraju biti ispunjeni za rad deponije.

(2) Rok za prilagođavanje rada deponija iz stava 1. ovog člana je 31. decembar 2026. godine.

(3) U slučaju da odgovorno lice iz stava 1. ovog člana ne dostavi Program mjera u propisanom roku ili ako ministar ne odobri dostavljeni Program mjera, inspektor će zabraniti rad deponije u skladu sa članom 91. ovog zakona.

(4) Lokalne neuređene deponije na području jedinica lokalne samouprave koje pripadaju području na kojem su uspostavljene zajedničke deponije, koje su izgrađene u skladu sa ovim zakonom, izrađuju Program mjera s ciljem sanacije i rekultivacije tih deponija u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim se reguliše sadržina Programa mjera sa dinamikom prilagođavanja za rad postojećih deponija i dostavljaju ga Ministarstvu na razmatranje do 31. decembra 2021. godine.

(5) Sanaciju i rekultivaciju deponija iz stava 4. ovog člana potrebno je izvršiti do 31. decembra 2026. godine.

(6) Jedinica lokalne samouprave na čijem području je uspostavljena zajednička deponija dužna je da zabrani odlaganje otpada na lokalnim neuređenim deponijama.

Član 100

Jedinica lokalne samouprave dužna je da:

- a) do 2021. godine izradi projekte sanacije i rekultivacije za neuređene deponije, na koje saglasnost daje Ministarstvo, a do 31. decembra 2026. godine da izvrši sanaciju i rekultivaciju neuređenih deponija,
- b) do 2021. godine izradi popis lokacija zaostalog otpada na svom području i hitno preduzme mјere za organizaciju načina zbrinjavanja zaostalog otpada,
- v) do 2021. godine, samostalno ili u sporazumu sa jednom ili više jedinica lokalne samouprave odredi lokacije za izgradnju i rad postrojenja za skladištenje, tretman ili odlaganje svih vrsta otpada na svom području,
- g) do 2021. godine odredi lokacije za reciklažna dvorišta i zelena ostrva, uključujući i lokacije za sakupljanje kabastog otpada,
- d) do 2025. godine izgradi reciklažna dvorišta i zelena ostrva, uključujući i infrastrukturu za sakupljeni kabasti otpad,
- đ) do 2026. godine da uspostavi sistem upravljanja otpadom na svom području.

Član 101

(brisano)

Član 102

Do donošenja podzakonskih akata iz čl. 96. i 97. ovog zakona primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02 i 65/08), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 103

Svi postupci koji su započeti u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02 i 65/08) do stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa odredbama ranije važećeg zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu njega.

Član 103a

Obračunski period iz člana 63g. ovog zakona počinje teći od prvog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem ovaj zakon stupa na snagu.

Član 103b

(1) Obračunski period za plaćanje naknade iz člana 63j. ovog zakona počinje teći od 1. januara 2022. godine.

(2) Rokovi koji su određeni za postupanje organa i stranaka u upravnim postupcima koji se vode na osnovu ovog zakona prestaju teći za vrijeme vanrednog stanja.

(3) Po prestanku vanrednog stanja nastavljaju teći svi rokovi iz stava 2. ovog člana i u njih se uračunava i vrijeme koje je proteklo prije proglašenja vanrednog stanja.

Član 104

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02 i 65/08).

Član 105

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Prilog u PDF formatu možete preuzeti [ovdje](#)